

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 5529

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 15

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Balandžio (April) 11, 1930.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXI

Lenkų Laivų į Klaipėdą Neileis Green Ispėja Valdžią Delei Nedarbo Šarkio-Schmelingo Kumštyinės Bus Birželio 12

LENKŲ LAIVŲ Į KLAIPĖDĄ NEILEIS.

Washington, D. C. — Lietuvos Pasiuntinybė gavo sekančią kablegramą iš Amerikos Lietuvos Sutikimo Komiteto iš Lietuvos: „Visiems Amerikos lietuviams. Baltic-America Line parduovė laivus lenkams, todėl jie nebus Klaipėdą įleisti. Tiesų susisiekimą tarp New Yorko-Klaipėdos palaikys švedų Amerikos Linija. Pirmas laivas išplaukia iš New Yorko balandžio 26. Praneškite visiems ekskursijoms vadams ir laikraščiams“. Pasiruoš Amerikos Lietuvos Sutikimo Komitetas.

Pasiuntinybė iš savo pusės kreipia Lietuvos piliečių atidą, kad sąryšis su ginčų dėl Vilniaus užgrobo nėra tarp Lietuvos ir Lenkijos nei diplomatinis, nei ekonominių santykių ir todėl Lietuvos pasai ir vizos neduodamos vykimui Lenkijos teritorijon. Laivai su lenkų vėliava skaitosi lenkų teritorija.

B. K. Balutis,
Lietuvos Pasiuntinys.

ISPEJA VALDŽIA DELEI NEDARBO.

Praeitą savaitę senate buvo pakviestas Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green pasikalbėjimui su senatoriais delei dabar esamos Jungtinės Valstijos nedarbo padėties. Pasinaudodamas šia proga p. Green pareiškė keletą tiesiog griežtų reikalavimų. Jis pasakė, kad jei valdžia nės priemonių nedarbo padėties pataisyti — šalį gali kilti revoliucija.

Įslink bedarbių Green'as sekančią pareiškė: vasario mėnesį bedarbių Amerikoje buvo 3,700,000. Tiek tai žmonių neturėję ką veikti ir tokiu būdu algomis nustojo 400,000,000 dolerių. Per visą tą metą darbininkai, neturėdami darbo, algomis nustojo visą bilioną dolerių. Ši bedarbių esanti ašarūsia bėgy trijų pastarųjų metų.

Kadangi iki šiol valdžia veik visiška bedarbių reikalais nieko nedarė, tai Green'as pareiškė, kad ji turinti įsteigti pašalpus bedarbiams sistemą, kaip dabar yra Anglijoje. Jei to bus padaryta — ji galinti susilaikyti nesmagumo — revoliucijos. Taip gi p. Green'as reikalavo, kad senatas tuojau priimtų New Yorko valstijos senatoriaus Wagnerio įneštus delei nedarbo tris bilius.

Tiesa, argumentuodami su Green'u kai kurie senatoriai nurodė, kad darby esą nemaža ukiuose, bet miesto darbininkus prie tų darbų tiesiog negalima gauti; ypač jų toliūnais baltavėdžiai darbininkai. Tikrenybeje bet gi tiek bedarbių ir ukiuose nebūtų galima darbais aprūpinti.

Nėra abejonės, kad valdžia bedarbių reikalų bus išjudinta ir bedarbė kiek-tiek bus palengvinta. Senatoriaus Wagnerio bilius — praleist \$150,000,000 valstybinių budinių statymų jau priimtas. Nereik abejoti, kad ir daugiau tinkamų priemonių bus surasta. Bet kol tai

ŠARKIO-SCHMELINGO KUMŠTYNĖS BUS BIRŽELIO 12

New York, N. Y. — New Yorko atletinė komisija skelbia, kad Šarkio-Schmelingo kumštynes sankcionavusi birželio 12 d., Yankee Stadium'e, New York'e. Šių kumštynių laimėtojas bus pripažintas pasauliniu čempionu. Kumštynes rengia Pieno Fondas, draugija, kuri šelpia neturtingus šio miesto gyventojus. Publika kumštynes, tikimasi, sutraukti apie 90,000 ir įeigų gauti arti \$1,500,000. Šarkiai ir Schmelingui bus duodama po 25% bendrų įeigų. (Nepaisant kiek įeigų būtų, Šarkiai garantuojama \$100,000). Tai pirmą syk istorijoje tarptautinės čempionato kumštynes rengiamą labdarininkų tikslu ir jų dalyviai kumštyniuos už nuosimti.

Jei mūsų viengėnčiui Šarkiai pavyks (mes tikime, kad pavyks) šias kumštynes laimėti — viso pasaulio kumštininkų čempionu bus lietuvis.

LIETUVOS GYDYTOJAI DARYVAUS HIGIENOS KONGRESE.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Dr.-jos sekr., Dr. A. L. Graičūnas, mums praneša: „Proto Higienos Kongresas bus gegužės 5-10 dd., Washington'e, D. C. Dr.-ras Bainbridge, amerikonas, didelis Lietuvos draugas, išrūpino nemokamą kelionę kongresu atvykt sekantiems Lietuvos gydytojams: Dr. Blažiui, Dr. Keirukščiai ir Dr. Smalčiui. „Liet. žinios“ praneša šią žinią. Amerikos Lietuvių Doktorų Dr.-ja turėtų atkreipti dėmesį į šį nepaprastą įvykį ir prisirengti prideramai priimt retus svečius iš Lietuvos“.

TRAGEDIJA LIETUVIŲ ŠEIMYNOJE.

So. Manchester, Conn. — Praeitą savaitę čia įvyko lietuvių šeimynoje tragedija. Ponia Kebartienė, 38 metų amžiaus moteris, buvo pasirijusius nusinuodijusi. Ji paėmė nuodų, bet laiku pastebėta, nuvežta į ligoninę ir jau baigia gyti. Tuo atpū p. Green'as reikalavo, kad senatas tuojau priimtų New Yorko valstijos senatoriaus Wagnerio įneštus delei nedarbo tris bilius.

SPROGIME ŽUVO 13 ANGLIAKASIŲ.

Bruselis, Belgija. — Balandžio 3 d. anglies kasykloje Slougese, netoli nuo Mons, nutiko smarkus gazų sproginimas. Trylika angliakasių užmušta ir aštuoni sunkiai sužeisti.

STATO TIKRAI KOMUNISTISKĄ MIESTĄ.

Maskva. — Prie Uralo kalnų, ant Uralo upės kranto, bolševikų komisarai jau pradėjo statyti pilnoje to žodžio prasmėje komunistiską miestą. Minimas miestas bus baigtas 1932 m. Gyvenimų bus įtaisyta del 50,000 gyventojų; del 1,500 ir 2,000 ypatų apartamentai. Idealingiausi gyvenimui butai bus parengti del dviejų ir daugiau ypatų. Maistas visam miestui bus teikiama iš vienos-bendros virtuvės, ir butus pasiekės tokiu būdu kaip dabar vanduo miestuose į žmonių gyvenamus butus ateina. Kudikiai šiame mieste bus auklėjama bendrakomunistiskai. Motinai pagimdžius kudikį, jį globojimai ir mokiniui paims valdžia ir juo rūpinsis iki pasiekės 16 metų amžiaus. Senoviško pobūdžio vedybinis gyvenimas bus galutinai suniekintas; vyrai ir moterys gyvens tikrai komunistiskai — praktikuos laisvąją meilę. Kandidatų gyvent šiame mieste, spėjama, atsiras daugiau, negu reikia. Tokių miestų bus ir daugiau statoma.

NAUJAS LENKIJOS KABINETAS.

Varšava. — Virtus Bartel'iu vadovaujamam Lenkijos kabinetui praeito mėnesio pradžioje, ponai lenkai pusėtiną laiką buvo be faktinės valdžios. Premjerystė buvo siulyta keliems asmenims, jų tarpe ir Juozo Pilsudskio broliui Jonui, bet naujas kabinetas sudaryti nenijam jų nepavyko. Pagaliau Lenkijos prezidentas Moscickis pirmo urėdą pasiūlė pulkininkui V. Slawek'ui. Šis „naują“ kabinetą sudarė, jį įtraukdamas visus Bartel'io buvusius ministerius. Tikima, kad naujas kabinetas turės smarkių susikirtimų su seimu ir seimas busias paliausuos iki rudens.

DERYBOS DEL MANDŽURIJOS.

Iš Shanghai, Kinijos, pranešama, kad Rusijos-Kinijos derybų del Mandžurijos artimiausiu metu laiku vargiai įvyksiančios, o jei ir prasidėsiančios, tai paskutinių jos gali visai neturėti, nes Kinija nenorinti pasiduoti žeminančioms sąlygoms. Sąlygų, esą, viso paduota dešims, bet jos visos vien Rusijai palankios.

SPROGIME ŽUVO 11 ŽMONIŲ.

Philadelphia, Pa. — Praeitą savaitę Devone miestelyje Pennsylvania Fireworks dirbtuvėje nutiko didelis sproginimas. Virš 30 darbininkų ir darbininkų sužeista, o 11 ant vietos užmušta. Tarpe užmuštųjų yra ir dvi jaunos mergaitės, kurios sproginimo metu žaidė netoli dirbtuvės. Dirbtuvę kilęs gaisras galutinai sunaikino. Apylinkėse taip gi kelios dešimtys namų sproginimu apgriauta.

TRYŠ VALSTYBĖS JAU SUSITARE.

Londonas. — Karinių laivynų mažinimo konferencijoje trijų valstybių atstovai jau galutinai padarė sutartį. Ja einant, laivynų didinimas bus tam tikra proporcija apribotas. Sutartis padarė šios valstybės: Jungtinės Valstijos, Anglija ir Japonija. Amerikiečiai darbuojasi, kad šion sutartin įtrauktų ir Franciją su Italija, tačiau sunku tikėt, kad visų penkių valstybių sutartis bus padaryta.

ŽYDUS SIUNČIA Į SIBIRĄ.

Maskva. — Pastaruoju laiku 90 žydų išsiųsta į Sibirą. Tą bausmę jie užsipelnė todėl, kad priklausė prie bolševikais drausdinčių organizacijų. Daugeliui žydėlių įsakyta atsikyti tam tikrų organizacijų ir priklausyti prie bolševikų. Jei jie to nepadarė, tai ir į Sibirą bus išsiųsti.

PANAIKINO MIRTIES BAUSMĘ.

Londonas. — Parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo panaikinama mirties bausmė kareiviams, pabėgusiems iš aktingos kariuomenės. Vienas darbiečių atstovas nurodė, kad mirties bausmė kareiviu nuo pabėgimo neatgrasina. Laikė didžiojo karo esą 264 kareiviai už pabėgimą sušaudyti, bet tuo pačiu laiku jų pabėgė net 17,000.

Iš Lietuvos

TRUKDOMAS ŠVIETIMO DARBAS.

SLA. 133 kuopos narys Jonas Ivanauskas iš So. Milwaukee, Wis., prisiuntė „Tėvynės“ redakcijai laišką iš Lietuvos, kuriame p. Ivanauskas giminaitis Simno valsčiaus, Alytaus apskrities, apylinkėje kultūrinį veikimą nušviečia sekamai:

„Praeiti metai Lietuvoje buvo geri ir jėgai užaugo gerai. Bet jėgai labai pigus ir tas ukininkų apsunikina... Visuomenė labai nepatenkinta dabartinės mūsų valdžios vedama politika ir visuomeninio gyvenimo nežmonišku suvaržymu. Karo stovis, karo cenzura taip suvaržius kultūrinį veikimą, kad jo parengimo, jokio susirinkimo negalima daryti be komendantų leidimo, o komendantai retai duoda tokius leidimus. Tai gi visas kultūrinis veikimas užslopintas mūsų krašte.

„Tokiai padėčiai galiojant, žmonės imasi kitokių priemonių savo niuriam gyvenimui pajavaryti. Girtuokliavimas, peštynės ir kitos tolygios priemonės šian dien labai įsivyravę. Musų krašte smarkiai išsiplatinus nemišės degtinės, „samaganka“ vadinamos, gaminimas. Žuvinto pelkėse (Simno vals.) taip įsitaistę naminės varyklas, kad ir policija negauna rodos su tais degtindariais. O prisitraukę „samagankos“ ar valstybinės skaldo vieni kitiem pakausius. Per turgus, per jomarkus vaikščioja su atlenkais peiliams, su lazdomis ir beveik nėra to turgaus ar jomarko, kad nebūtų keli su suskaldytomis galvomis ir supiaustyti.

„Liudna žiūrėti tokius žmones, kurie per savo tamsumą ir blogus papročius patys save sužiniajai naikina. Žinoma, yra žmonių, kurie deda pastangas užkirsti kelią tiems pražūtingiems papročiams ir stengiasi traukti žmones prie šviesaus kultūringo gyvenimo. Pastarųjų tarpe ir man tenka darbuotis. Bet prie tokio visuomenės veikimo suvaržymo, kokis dabar Lietuvoje galioja, tai dažnai ir tokis grynai kultūrinis darbas pasidaro visiškai neįmanomas.

„Bet vistiek nusprendėm visais galimais būdais šviesti visuomenę ir kovoti prieš tas blogas liaudies gyvenimo ydas. Suruošėm keletą spektaklių ir už gautą pelną įsteigėm knygyną. Dedam pastangų įtaisyti skaityklą, sporto komandą, višišų abstinentų nuo rukymo

RUSIJOS VALSTIEČIŲ SUKILIMAI EINĄ DIDYN.

Spauda dabar dažnai praneša apie Rusijos valstiečių sukilimus, ir esą tie sukilimai vis plečiasi ir plečiasi. Pastaruoju laiku Rygoje iš Maskvos gautos žinios nusako, kad tenai kasdien gaunama pranešimų apie valstiečių sukilimus įvairiose šalies dalyse. Daug čekos agentų pasiūsta į Riazaniaus, Tvero ir Tulos gubernijas.

Buvo rašoma, kad Rusijoje truksta mėsos. Bet tą trukmą komisarai užginčina, tvirtindami, kad bemėsės dienos įvesta tuo tikslu, idant mėsą sukravus atsargon ir tuo būdu prisirengus galimiems kilt karams.

Artimiausias Europos uostas nuo New Yorko yra Ispanijos uostas Vigo.

Iš Lietuvos

TRUKDOMAS ŠVIETIMO DARBAS.

SLA. 133 kuopos narys Jonas Ivanauskas iš So. Milwaukee, Wis., prisiuntė „Tėvynės“ redakcijai laišką iš Lietuvos, kuriame p. Ivanauskas giminaitis Simno valsčiaus, Alytaus apskrities, apylinkėje kultūrinį veikimą nušviečia sekamai:

„Girdėtis šiemet daug eskursijų Amerikos lietuvių rengia. Linkėčiau, kad ir Tamsta parvažiuotum bent keliems mėnesiams pasisviečiuot savo kraštą, o dar geriau, kad ir visi apsigyventum Lietuvoje. Nors mūsų tėvynė dar tamsi, kultūros labai maža joje, bet vistiek tėvynė — gimtinis kraštas, tai sielos balsamas kiekvienam lietuviui. Žali miškai, paukšteliai žavėjantis čiulbėjimas taip pat palinksmina žmogų, kaip ir kultūringo krašto šviesaus gyvenimo pažibos, kaip menas ir kt. Tai tokios žinios iš mūsų visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo.“

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ.

Nesenai Mariampolėje kažkoks Sinkevičius, apsivedęs turtingą merginą, ją nuuodijo, pagrobė jos 14,000 litų ir padėgė namus. Tačiau namai neužsidegė. Žmogžudys greit buvo susekta ir patupdytas kalėti.

GIESMĖ VYTAUTO DIDŽIOJO GARBEL.

Lietuvos muzikos ir dainos centras paskelbė konkursą Vytauto Didžiojo garbės giesmėms parašyti. Viso konkurse figūravo 16 kompozicijų. Labiausiai atitinkanti konkurso sąlygas pripažinta kompozitoriaus J. Gruodžio kompozicijos giesmė.

LENKŲ ŠNIPŲ BYLA PERDUOTA KARIUOMENĖS TEISMUI.

Lenkų šnipų, neseniai susektų, byloje kvota kriminalinėje policijoje baigta ir perduota kariuomenės teismo valstybės gynėjui. Tieson traukiami Vilickas Stepas, vyr. leit. Kavaliuskas Juozas, žarskis Jonas ir Vaitkevičius Vladas.

BULGARŲ ŽURNALISTAI ATYKYS Į LIETUVĄ.

Šią vasarą Lietuvą žada aplankyti Bulgarijos žurnalistų ekskursija su rašytoju Dm. Ždanovu priešaky. Dm. Ždanovas, novu priešaky. Dm. Ždanovas, krios pagelbos man nesiųskite, nes vis tiek aš nieko negausiu. Esu be pastogės ir nežinau,

Kaip Einasi Lietuviams Sovietų Rusijoje

Ne visiems lietuviams, kurie carų laikais buvo ištremti ar patys nusikėlę gyvent Rusijon, pavyko sugrįžti į savo tėvynę. Daug jų pasiliko tamsiuose plačiuosius Rusijos užkampiuose ir šandien jie tenai kėčia neapsakomą dvasišką ir materialiską skurdą. Pastaraisiais laikais ypatingai pasunkėjo tiems, kas gyvena sodžiuose ir verčiasi žemės ukiu.

Mūsų rankose yra laišku, gautų tiesiog ir per kitus asmenis, iš įvairių Rusijos vietų; juose atvaizduojama baisi mūsų brolių būklė. Tuose laiškuose Rusijos lietuviai šaukiasi pagalbos.

Viena moteriškė iš pavolgio, kur jos tėvai buvo ištremti po 1863 metų sukilimo, šitaip rašo savo sesutei, sugrįžusiai ir gyvenančiai Lietuvoje:

„Neturėdama rašalo, laišką rašau savo ašaromis. Labai dūkavojame už laišką, kurį iš mūsų gavome, bet labiausia dėkavojame už medalikėlius ir paveikslėlius, kuriuos atsuntėte. Gal tie šventi medalikėliai ir paveikslėliai atitolins nuo mūsų vargus ir nelaimės, kurias mes kenčiame. Musų gyvenimas labai baisus. Nesenai pas buvo atvažiavę du kunigai. Mes visi atlikome išpažintį, bet komunijos priimt nepaspėjome, nes komunistai išvarė ir išniekino kunigus.

„Nuo mūsų viską atima: ima galvijus, trobas, paukščius, duoną, nepalikdami nei pavalgyti. Visus vyrus iš namų išvarė, suėmė ir išgabeno kalėjiman. Pasiilikome tik moterys ir vaikai. Ir kasdieninėse ašarose skėstame. Visi Čiornos Padinos ir Talovkos lietuviai ukininkai pasodinti kalėjiman be jokios kaltės. Sesute! Susimylėkite, paduokite šitą mano laišką mūsų samariečiams (grįžusiems iš Semaros gubernijos 1863 m. tremtiniais), kad jie užturtų mūsų paprašytų, kad Lietuvos valdžia paimtų mumi Lietuvon, nes čia mes neužilgo turėsim mirt badu“.

Ukininkas iš Sibiro rašo:

„Užaugau čia, Sibire, kėsdamas didelį vargą ir labai sunkiai dirbdamas. Dabar susilaukiau valandos, kad neturiu kur galvą priglausti ir esu įstumtas į bado nasrus. Jau pernai mūsų apylinkėje pradėjo spausť darbštesnius ukininkus. Aš turėjau 30 dešimtinų žemės, tai mane priskaitė prie „kulokų“, išnaudojotų. Uždraudė man dirbt tą žemę, kurią savo prakaistą liedamas iš dykų dirvonų buvau gražiomis dirvomis pavertęs. Mano dirvas atidavė kitiems, o man teileido jais apsisėti 3 dešimties dirvonų. Tuos dirvonus išplėšiau ir apsėjau. Rudenį prikuliau 70 pudų javų. Visus tuos javus priverė mane nugabent kolchozo sandelin, nepalikdami nei grūdėlio. Sakė, kad duonai galėsiu gauti iš to sandėlio. Man sumokėjo po vieną rublį už javų pudą. Tą pačią dieną norėjau gauti vieną pudą atgal, nes neturėjome ką valgyti. Komunistai sutiko duot man mano paties grūdų, bet pareikalavo, kad užmokėčiau 7 rublius už pudą. „Dabar atėmė trobas, gyvulius, padarus, drabužius ir viską, ką dar turėjau. Apieplėšė, išvarė iš namų ir nežinau, kur dingsiu. Nei laišku, nei jo budamas didelis Lietuvos mylėtojas, išmoko lietuvių kalbą ir akylai seka mūsų literatūrą. Esu be pastogės ir nežinau,

kur šią naktį nakvosiu. Šiandien paskutinį kartą išėjau iš savo namų ir mano širdis apsiplėdė krauju, nes daugiau nebepatursiu teisės sugrįžti į savo gužtą, kurią kruvinu darbu ir prakaitu buvau susikūręs“.

Kitas Sibiro ukininkas rašo savo broliui:

„Paskutinį sykį rašau savo pastogėj, ilgai ir sunkiai, nuobodžiai ir skausmingai gyvenime paupy. Antra diena būlingai, atodairom slankioju apie namus. Keturias savaites nebuvau namie. Dar šimtą verstų nedavavizavę iki namų, sužinojau, kad man nebėr ko važiuot namo, net gali but pavojinga leisvei, o podraug ir gyvybei. Visgi neiškenčiau, nors paskutinį sykį pažvelgti ir suasarotomis akimis išeit ant visados. Atvykęs namon, beveik visa, kas metos radau, bet visa aprašyta ir užginta parduot, ar sunaudot. Aprašė visa: instrumentus, mašinas, ratus, pakinkius, baldus, malkas, pašarus, gyvulius, trobas ir kita. Paklausi — už ką gi tas įvykdyta? Gal prasikaltėj, ar praisikolinot? „Ne, mūsų mylimieji, niekam neprasikaltom, nei įsikolinom. Musų apylinkę (rajon) nori „loktiviruot“, tai yra sudaroma kaip ir komuna. Musų pačių komunon nepriima, o musų tur tas priverstinai turi but atimtas, gi mus pačius gali išsiųsti kiton apskritin, ar net kiton šalim, arba pasodinti kalėjiman. Mes esame nušauti „kulokais“, o pilietis, gavęs tokį titulą, jau suvis beteisus, beveik kaip praisikaltėlis. Iš tokių žmonių atimama visa ir išvaroma iš namų beveik vienmarškiniais. Tokių ne dešimtys, bet šimtai, o gal ir tukstančiai. Mes palikom, kaip po gaisro. Dar blogiau, nes neturim teisės but liuosais piliečiais. Mano visi giminės sunaikinti, kaip ir mes. Net vargšė senelė Juozienė, ir ta ašarodama, verkdamas šaltam ore ir labai plonai apsilvikiusi atėjo 6 mylias pas mumis, tikėdama prisiglausti, vienok ir pas mus tas pats. Man labai graudu ir apmaudu tas, kad visą savo amžių nemačiau ir dalies to, už ką komunistai galėtų bausti. Pusbasis augau, sunkiausiai dirbau, kankinaus, pasenau, padėjau, o ne visą sveikatą, kad badu nenumirt, o dabar jau aš negeras ir net kenksmingas. Mane ir šeimyną, nuargintą sunkiomis ligomis ir nelaimėmis, padarė beteisiais, beduoniais. Musų tokių daugybė. Nėr beveik nei vieno sodžiaus, kur nebūtų sunaikinta po keletą duonpelių ukininkų. Nemoku nei pasakyti, nei suprast, kas daros. Visi nustebę, suirę, neramiai laukiame kokio tai galo, gal bado kokiose Turuchansko balose“.

„Prakeiktas tas, kas giria musų rojišką tvarką. Išsigelbėti neturiu vilties. Gal reiks pražut suvis nekaltai. Skųstis nėra kam, nes su mumis nieks nebesikalba ir nenori klausyti“.

„Abejoju, ar praleis šį mano laiškelį per rubežius. Jei nepraleistų, tai būtų neteisinga, nes aš nieko nesumelavau, o tiesą rašiau“.

Ne tik šitą, bet ir daug kitų tokių laišku sovietų cenzura išleidžia per rubežius, nes sovietų valdžia visai nesislepia, ką daro nelaimingiems ukininkams.

P. K.—tis.

(„Musų Rytojus“)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas. Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinami ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

Redakcijos Straipsniai

SLA. PAŠELPŲ FONDAS.

Prieš kiekvieną SLA. Seimą daugelis SLA. narių reiškia noro pertvarkyti S. L. A. pašelpų fondą ta prasme, kad vėl būtų įvesta mokėti nariams pašelpą ir už pirmą ligos savaitę. Besitarinant šių metų Seimui, jau net „autoritetingai“ atsakomųjų SLA. veikėjų reikalavimai reiškiasi spaudoje. Praeiti keli Seimai tokius reikalavimus apvarstę rado negalimu jų patenkinti, nes gana maži mokesniai, nes gana maži mokesniai į pašelpų fondą neleidžia to daryti. Tačiau prieš kiekvieną Seimą tie patys reikalavimai pasikartoja ir kuomet Seimai negali jų patenkinti, tai piktos valios politikieriai stengiasi sudaryti tokio įspūdžio SLA. nariuose, kad buvę SLA. Pildomoji Taryba užtai kalta, nes nedalėdžianti SLA. nariams didesnę pašelpą iš S. L. A. gauti.

Tuo tarpu SLA. Pildomoji Taryba, kaip arčiausiai organizacijos reikalių stovintis ir nuodugnai žinantis visą organizacijos eigą autoritetas, laiko savo pareigą perspėti SLA. narius kas laukia SLA. organizaciją vieną ar kitą neapgalvotą žingsnį padarant. Tačiau SLA. nariai, kurie Susivienijimo savininkais ir valdonais yra, neprivalo klausyti savo viršininkų perspėjimų, jei mano patys tuos reikalus geriau supranta. Jei SLA. nariai per savo atstovus Seime nutartų byką su Susivienijimu padaryti, tai Pildomoji Taryba išpildys tokį nutarimą, nes ji yra tik pildytoja S. L. A. narių valios, kuri pareiškta SLA. konstitucijos nuostatose ir Seimų nutarimuose. Kad ir žalingiausias Susivienijimo ateiviai Seimo nutarimas Pildomosios Tarybos narius palies tik tiek, kiek ir visus kitus atskirus SLA. narius. Pildomajai Tarybai svarbiausiai rupi Susivienijimo ateitis ir labas, o Susivienijimo labas reiškia SLA. narių labą. Todėl Pildomoji Taryba ir stengiasi nariams nurodyti organizacijos saugumo principą visais žvilgsniais.

Tas pats yra ir su pašelpų ligoje skyriaus pertvarkymu ta prasme, kad vėl pašelpa būtų mokama už pirmą ligos savaitę. Tas priguli nuo valios pačių S. L. A. narių. Tik prie tokių permainingų einant visų pirma reikia rimtai pagalvoti, ar esamoji pašelpų fondo padėtis leidžia tokias permainas įvesti? Ar tokių permainingų įvedimu nebus nukriausti SLA. nariai ateityje? Ar tas nesudarytų pa-

vojaus, ir visai organizacijai? Tai pirmieji svarbos klausimai, kurių negalima ignoruoti svarstant S. L. A. nariams ligoje pašelpų padidinimo klausimą.

Kalbant apie Susivienijimo turtingumą, nereikia užmiršti, kad šiandien Susivienijimas turtingas netik dileriais — jis turtingas ir savo narių amžiaus metais. O ką reiškia narių amžiaus organizacijai, tai šaltomis skaitlinėmis liudija kad ir tas pats SLA. ligoje pašelpų skyrius. Netolimoj praeity, tik 1920 metais, pašelpų fondo apyskaita buvo sekanti: apie 11,000 narių sumokėjo į pašelpų fondą \$50,927.25; išėmė pašelpomis \$40,634.50; tiesioginių į pašelpų fondą narių mokesnių perviršis liko \$10,292.75. Nuo 1920 m. kiekvienais metais šis perviršis mažėjo ir mažėjo ir 1929 metų pašelpų fondo apyskaita yra štai kokia: narių prie pašelpų skyriaus priguli apie 18,000, kurie į pašelpų fondą per visus metus sumokėjo \$103,914.34; nuosimėjų pašelpų fondo investimentai davė \$8,070.66, viso — \$111,985.00; nariai išėmė pašelpomis \$106,509.50; perviršis liko tik \$5,475.50. Jei 1929 metais nariai tokia pačia norma būtų sirgę ir ėmę pašelpą, kaip 1920 metais, tai pašelpų fondo perviršis už praeitus metus būtų siekęs mažiau: \$25,000.00. Nors pereinamaisiais metais jokių epidemijų nebuvo ir Amerikos visuomenės sveikatingumas ėjo normale vaga, tačiau SLA. pašelpų fondas kuone lygionis išėjo. Bet svarbiausias faktas yra sekamas: 1920 m. tiesioginių narių mokesnių į pašelpų fondą užteko apmokėti visoms tų metų pašelpoms ir dar virš \$10,000 perviršis liko, kuomet 1929 m. prie tiesioginių narių mokesnių į pašelpų fondą reikėjo pridėti net \$2,595.16 iš gaunamų nuosimėjų už pašelpų fondo pinigų investimentus, kad apmokėtų visas pašelpas. Vadinasi, tik devynių metų laikotarpis padarė tokį milžinišką skirtumą.

Šitos statistikos reiškia tą faktą, kad senstanti S. L. A. nariai dažniau ir ilgiau serga ir todėl daugiau paliečia pašelpų fondą. Šitą neišvengiamą gyvenimo taisyklę prieš akis turint, be mažiausios abejonės teks Susivienijimui pergyventi ir tokių metų, kad jau nebeužteks metinių įplaukų į pašelpų fondą ir praeis krapštyti susidarys šiame fonde perviršis. Šiandien dar nėra jokio pavojaus pašelpų fondui, kuris turi \$166,412.13 perviršio. Bet kuomet tik vienu metų pašelpų išmokėjimui siekia virš šimto tukstančių dolerių, tai ir tas perviršis jau nėra taip labai didelis, kad reikėtų rupintis padidintą pašelpą jis sumažinti ir į kelis metus visai sunaikinti. Reikia remtis tuo pagrindu, kad ir ateity organizacijai saugumas būtų užtikrintas ir kad niekuomet nariai nebūtų nukriausti dėl pašelpų fondo išsekimo.

Ką reiškia vėl įvedimas Susivienijime pašelpą mokėti ir už pirmą ligos savaitę, tai liudija pereinamų metų sekamos skaitlinės: 1929 metais išmokėta pašelpų

2,346 nariams. Kadangi žymiai didesnė pusė pašelpų narių priguli ir augštesnius laipsnius, tai reikia pa- grindu paimti vidurinį laipsnį. Taigi pridėdant dar po 9 dol. 2,346 nariams, kurie pereinamais metais ėmę pašelpą, susidaro \$21,114. Atėmus nedaug narių, kurie ima pašelpą po du kartus ar daugiau toje pačioje ligoje ir atėmus nedidelį skaitlių išmokėtų pašelpų moterims už palagus, bus labai konservatyvis apskaitliavimas, kad būtų reikėję išmokėti minimum apie \$20,000.00 pašelpų daugiau, negu pereinamais metais išmokėta, jei būtų mokama už pirmą ligos savaitę. Vadinasi, mažiausiai apie \$15,000.00 būtų reikėję paimti iš sutaupyto pašelpų fonde perviršio. Einant ta pačia didejančių išmokėjimų iš pašelpų fondo norma, kokia per pastaruosius dešimt metus reikėsi, tai apie už penkių metų nebeliktų to pašelpų fondo perviršio ir kas tuomet? Aišku, dabartiniai SLA. narių mokesniai į pašelpų fondą nepaėmė visų išmokėjimų iš šio fondo ir praeitų nariams mokėti nepaprastus mokesnius. Ilgai nelaukus Apdraudus Departmentai priverstų pakelti nariams mokesnius į pašelpų fondą iki tokios normos, kad pilnai galėtų apsimokėti visos narių pašelpos. Tuomet netik dabartiniai SLA. nariai būtų nukriausti, bet tokis mokesnių pakėlimas skaudžiai atsilieptų ir į pačios organizacijos sveikatą.

Be to, turime neužmiršti, kad Susivienijimas įvesdamas ligoje pašelpų skyrių nustatė mokėti pašelpą ir už pirmą ligos savaitę. Tas buvo apie 18 metų atgal, kuomet Susivienijime dar labai maža senų narių tebuvo. Ir tai pašelpų fondas negalėjo išsilaikyti vien narių mokamais mokesniais. Pakartotinai Apdraudus Departmentai buvo reikavę pakelti nariams mokesnius į pašelpų fondą. Galų gale, rodos, 1918 m. Seimas pertvarkė pašelpų skyrių ta prasme, kad nutarta ne mokėti pašelpą už pirmą ligos savaitę. Nuo to laiko pašelpų fondas atsigriebe ir nemažą perviršį sutaupė. Bet senstant SLA. nariams, matome vėl pradeda neužtekti vienu narių mokesnių visoms pašelpoms išmokėti. Šiandien SLA. nariai gali pasidžiaugti tik tuo, kad turime perviršį pašelpų fonde ir galime be jokių nesmagumų padengti didėjančius narių pašelpas.

Ar galima įvesti pašelpų mokėjimą už pirmą ligos savaitę akyvaizdoje augštesniems nariams, kurie jau išmokėję už skaitlinėmis parentų faktų, paliekame spręsti patiems SLA. nariams. Mes laikome tik savo pareigą esamą pašelpų mokėjimo fondo padėtį smulkmeniškai nušviesti, o viso šio reikalo sprendėjais lai buna patys SLA. nariai.

GYVENTOJŲ SURAŠINĖJIMAS.

Balandžio 2 d. prasidėjo visuotinis dešimtmetinis visuotinis Jungtinių Valstijų gyventojų surašinėjimas, kuris tęsis dvi savaites. Surašinėtojai atsi-

lankys ir kiekvieno Amerikos gyventojų namus ir paims reikalingas žinias apie kiekvieną šio krašto gyventoją. Valdžia užtikrina, kad nei vienas faktas iš žmonių ir šeimų gyvenimo nebus panaudojamas jokiame kitame tikslui, kaip tik statistikai. Taip gi ir surašinėtojai yra prisaikinti neišduoti nei kaimynams, nei niekam kitam surinktų žinių apie bent vieną žmogų. Todėl pareiga pagelbėti surašinėtojams šis svarbus darbas atlikti kuotinkamiausiai, atsakant tiksliai ir teisingai į visus klausimus. Reikia pažymėti, kad valdžiai susekus bent kuri gyventojų neteisingai atsakant į klausimus, gali tokį bausti 500 dol. pinigines baudos, arba vienu metų kalėjimu, arba abiem bausmėm.

Lietuviams svarbu drąsiai ir aiškiai pasisakyti lietuviškai. Ateiviai lietuvių savo tautybę atžymės atskirdami, kad yra gimę Lietuvoje ir jų prigimta kalba yra lietuvių kalba. Amerikoje gimę lietuvių vaikai savo tautybę atžymės pasisakydami kur jų tėvas ir motina yra gimę. Nei vienas lietuvis neturi teisės slėpti savo lietuviškos kilmės, nes slėpdamas savo tautybę netik prasižengia prieš teisybę, bet ir lietuvių tautos išgama pastoja. Dar gali būti ir nubaustas už neteisingus atsakymus. Kad ne visi lietuvių užsirašo lietuviškai, tai liudija tas faktas, kad dešimtis metų atgal pravestame gyventojų surašinėjime užsirašę lietuviškai tik apie 150,000 Amerikos lietuvių. Tuo tarpu kiekvienas gerai žino, kad Amerikoje vien ateivių lietuvių yra kelis kartus daugiau.

Kiekvieno nuosirdaus lietuvių pareiga paraginti ir savo kaimynus lietuvių, kurie laikraščius neskaito, kad jie aiškiai pasisakyti esą lietuviškai. Taip pat visų pareiga prižiūrėti, kad surašinėtojai kiekvieno tautybę tinkamai atžymėtų. Pasitaiko nesąžiningų surašinėtojų, kurie vienu ar kitu sumetimų bando kai kurių tautybių narius Amerikoje padidinti. Ypatingai svarbu visiems lietuviams

Ivairios Pastabos

„PAŽANGIEJI SLA. NARIAI“.

Chicago komunistų organas skelbia prakalbas sekama tema: „Pažangieji nariai išaiškina savo poziciją SLA.“ Šios prakalbos garsinamos kuorėksmingiausiai ir kviečiami visi SLA. nariai į jas atsilankyti ir sužinoti „Kokia ta programa? Už ką ji stoja?“ Ir kas, manote, tose prakalbose kalbės ir „pažangiųjų“ narių vardu „išaiškina savo poziciją SLA.“? Nugi „draugas“ L. Pruseika svarbią misiją atliks. Tas pats Pruseika, kuris niekuomet S. L. A. nariu nebuvo ir nemano būti. Vadinasi, Pruseika nebudamas SLA. nariu atstovauja Susivienijime visus „pažangiųjų“ narius.

Tuo patim laiku ir tokiu būdu garsina prakalbas ir Brooklyn „komunistų organas, kurios turėjo įvykti Brooklyne. Čia irgi svarbiausiu prakalbose klausimu „stovi Susivienijimo reikalai. Šiose prakalbose principaliu kalbėtoju garsinamas

Šį skyrių veda
DR. S. BIEŽIS,
2201 W. 22nd St.,
Chicago, Ill.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PSITTACOSIS ARBA PAPUGŲ LIGA.

Sekant susekimą psittacosis keliuose miestuose šioje šaly, sveikatos prižiūrėtojai labai susirupinę apie šios ligos išsipleitimą. Ir jie su didele baime žiūri į visus tuos paukščius šioje šaly. Bet kiek yra žinoma nėra ko bijotis, jeigu paukščiai randasi šeimynose per ilgą laiką. Bet jeigu paukštis senai pirktas vistic nėra ko bijotis jeigu ligos apsiereiskimai nepasirodo.

Kas Tai Yra Psittacosis?

Liga buvo rasta net prieš 50 metų atgal. Ritter, vokiečių mokslininkas, buvo pirmas manyt, kad buvo koks nors panašumas tarpe plaučių uždegimo epidemijų ir papugų ligos tarpe paukščių tuose pačiuose namuose, kur plaučių uždegimas pasirodė. Jis pradėjo vest tyrinėjimus, ar netik tie paukščiai žmones užkrėtė.

1892 m. 500 papugų buvo išsiųsta iš Pietų Amerikos į Paryžių, bet net 300 jų žuvo laike kelionės. Kuomet likusios papugos dasiekė Paryžių, buvo parduotos įvairiems žmonėms ir 26 dienas po atvežimo, psittacosis epidemija pasiekė, užpuolė 49 žmones ir 16 mirė.

1893 m. ir 1894 m. mažesnės epidemijos pasirodė. 1895 m. liga pasirodė Cologne ir Paryžiuje; 1897 m. Geoa, Italijoje; 1898 m. vėl Cologne; 1901 m. Ancona ir Hull, ir 1904 m. New Hampshire, Suv. Valstijose.

Papugose liga turi žarninius pasireiškimus, kuriuos perduoda žmogui, užkrėtimas panašus į influenzą ir plaučių uždegimas seka, o mirtinumas buna nuo 20 iki 25 nuosimčių.

Žmogus kitam tą ligą retai gali perduoti. Kuomet plunksnos užsikrėtusios apkrėstoms seilėms, patys paukščiai jas nuaužo ir taip jų burnos užkrėstos, ir tokiu būdu liga perduota asmenims, kurie paukščius šeria arba glosto paukščių.

Pasireiškimai.

Nuo 7 iki 12 dienų liga bando prasidėti. Tuo įsiurpuliai užpuola. Pradžioje liga panaši į karštilgę. Pradeda galvą baisiai skaudėti. Karštis kyla iki 102 arba 104 laipsnių, pulso rata yra 100 arba 120 plakimų į minutą; kvėpavimas greitesnis, kosėjimas prasideda, seilės pilnos užkrėtimų. Kvėpuojant girdėt barškėjimas plaučiuose, blūžnis pasididina, liežuvis labai išdžiūvęs, viduriavimas arba vidurių sukietėjimas seka. Raudonos plėtmės pasirodo ant odos. Ligonis labai nerangus ir taip buna per kelias dienas. Pasveiksta į 15 iki 20 dienų, jeigu plaučių uždegimas neužpuola. Bet jeigu plaučių

uždegimas užpuola, tuomet jau tikras pavojus; ligonis ant syk tampa aršesniu ir paprastai greitai miršta.

Dabartinės epidemijos užkrėsti paukščiai visuose atsitikimuose paeina iš Pietų Amerikos. Kuomet tie žmonai atvežti, turi būti kvarantuoti per kelias savaites pirm negu parduoti. Niekad žmogui nereik duoti jokio maisto paukščiams iš savo burnos, juos reikia labai sanitariskai laikyti.

Jeigu tik tiki, kad tavo paukštis arba kito paukštis serga kokia nors liga — pranešk vietiniai sveikatos organizacijai, kuri suras, ar serga užkrečiama liga ir kaip gydyti.

SVEIKATA AMERIKOS DIDŽIAUSIO Miesto.

Per dvejus metus Gerovės Tarybos Tyrinėjimo Biuras tyrinėjo sveikatą Amerikos didžiausio miesto. Šiandien jie išleido 400 puslapių knygą, kuri išaiškina darbą net 300 arba daugiau sveikatos organizacijų šiame mieste.

Raupų mirties rata per 50 metų sumažinta nuo 28 kiekvienam 100,000 gyventojų iki 1 del kiekvieno 100,000 gyventojų. Per pereinus 30 metų kudių mirties rata sumažinta nuo 170 iki 60 del kiekvieno 1,000.

Gerovės Tarybos Sveikatos suskaitymas rodo, kad apie 300 organizacijų, iš kurių Sveikatos Gerovės Taryba yra viena, teikia sveikatos patarnavimą. Tą patarnavimą teikia klinikos, namus lankant, su viešos sveikatos slaugių pagalba ir socialius darbininkus, sveikatos apšvieta, literatūra ir privatiškomis konferencijomis; per radio, laikraščius, prakalbas ir galų gale per įstaigas kaip lignonbučius ir lignonų namus, kurie apsiima nukreipimo darbu netik išgydymu.

Apie 2,400,000 žmonių lanko klinikas kasmet. 1926 m. Sveikatos Departmentus applanke apie 823,000 žmonių ir kitas įstaigas kitas 1,550,000 žmonių. Sveikatos tarnai arba darbininkai applanke net 1,900,000 namų metuose; vien tik Sveikatos Departmentas applanke 800,000 namų. Ir be šių organizacijų yra ir daugybė kitų organizacijų, kurios prie šito sveikatos darbo žymiai prisideda, tai yra šeimyniškos, gerovės ir vaikų organizacijos, mokyklos, fraternalės organizacijos ir net bizniškos organizacijos prisideda prie šio svarbaus darbo. Šita knyga nepadaudžia visas tas organizacijas, kurios prisideda prie sveikatos užlaikymo, tik tas, kurios yra organizuotos kaip sveikatos organizacijos ir kurios teikia medikališką priežiūrą. FLIS.

MOTERIŠKI INVESTMENTAL.

Pittsburgho finansierius Howard E. Reed tikrina, kad 85 nuosimėjų visų Amerikoje uždirbamų algų praleidžia moterims. Tos moterų išlaidos netik pragyvenimo reikmenis nuperka, bet moterų bando ir pelningais investmentais rupintis. Pereinamais metais Amerikos moterų išleido nemažiau \$700,000,000 pirktamos beverčius prigavingus investmentus. Taip pat jos prisipirko ant išmokėčių visokių prabangos prekių už \$150,000,000. Šitos prekybos didžiūmoje nereikalingos yra ir pačioms moterims ir jų namams ir prieg tam jų kaina daug pigesnė, negu jos mokėjo indamos ant išmokėčių.

Vadinasi, iš Amerikos moterų visai prasti finansieriai. Matyt, daugeliui Amerikos moterų dolerio vertė nėra žinoma ir todėl jos taip lengvai tuos dolerius žarsto. Žinoma, į šią moterų kategoriją neįeina darbininkų moterų, kurių vyrai vos ne vos skurdžiam pragyvenimui uždirba.

KOMUNISTAI ŠAUKIASI KATALIKUS TALKON.

Komunistų vadai pataiko lakštingalo balsu prabilti ir į lietuvių katalikus, kuomet jiems reikalinga pastarųjų talika. Šiaip komunistų organai ir, atsiprašant, kalbėtojai šlykščiausiu būdu niekina ir tikybą ir pačius katalikus. Bet reikalui prisėjus komunistų vadai „nesisarmatina“ katalikus kviečia talkon. Chicago komunistų organe tulas slapukas štai kokių nekaltu avinėlio balsu šaukiasi į katalikus: „Taigi broliai ir sesutės ka-

talikai, meskime rėmę nusigvenusius tautininkus-fašistus. Bet remkime naujus, kurie pasirodo yra darbininkai ir geri kandidatai į Susivienijimo urėdus.“

Ak, kaip reikalinga Komunistų Partijai SLA. narių katalikų pagalba, kad tuo būdu galėtų užkarti SLA. nariams ant sprando rusiško komunizmo diktatūrą! Bet manome nieko negelbės komunistų vadams nei lakštingalo balsų čiulbėjimas ir katalikus. SLA. nariai katalikai yra nuosirdūs lietuvių ir neis bernausti rusiško komunizmo kromeliui. Priseis vieniems komunistams tas Maskvos kromelis savo pečiais vilkti iki galutinai suklups visi rusiško komunizmo apaštalai Amerikos lietuvių gyvenime.

NAUJAS „MARGUTIS“.

Mėnesinis juokų žurnalas „Margutis“ už kovo mėnesį gražiai ir tiksliai šaipo įvairiais gyvenimo apsiereiskimais. Matyt „ponas“ redaktorius beždindžiaudamas po Amerikos lietuvių kolonijas geros medžiagos prisirinko ir iš jos sulipdė gražų „Margutį“. Tarpe kitų naujanybių yra dvi liaudies dainos su gaidomis ir siulomos dovanos kas atspės „du brolėku be usų“ — tai atvaizdas dviejų žymių Amerikos lietuvių. Bravo „ponas“ redaktorius Vanagaitis už šį „Margučio“ numerį!

Anglų kalboje aktyviai naudojamų žodžių yra apie 400,000. Pridėjus jau nenaudojamus šiandieninę anglų kalboje žodžius ir visus techninius terminus, tai iš viso susidarys apie 700,000 žodžių.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVINIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Vytauto Sumanymas
Vainikuotis

Po Gardelio unijos pačioje Lenkijoje Vytauto įtaka padidėjo. Jagaila ir visa lenkų taryba svarbesniais klausimais su juo tariasi. Mat, Vytautas buvo po Gardelio suvažiavimo lenkų karalaitės Jadvygos ir lenkų karūnos globėjas. Lenkijoje Vytautas palaikydavo „šlektas“ prieš didikus, užtat Lietuvoje visus laikė savo geležinėje rankoje. Buvo tarp Vytauto ir Jagailos nemaža nesusipratimų.

Labiausiai lenkus ir patį Jagailą suerzino Vytauto sumanymas vainikuotis Lietuvos karūna ir tapti Lietuvos karaliu. Prieš tai Lucke įvyko didelis kunigaikščių suvažiavimas. Atvyko čia ir pats Romos cėsorius Zigmantas. Popiežius Martinas V. ir cėsorius Zigmantas suko galvas, kas daryt su čekais ir abu lietuviai tai yra Vytautą ir Jagailą kiekvienas norėjo savaip panaudoti. Zigmantas nenorėjo lenkų leisti čekijon. Vytautas taip pat nepritarė popiežiaus Martyno V. planui numalšinti čekų gusitus. Lucke buvo rišami Besarabijos, Turkijos, Vengrijos ir kryžiuočių klausimai, tik Martyno V. delegatams nepasisekė stumti du lietuvius prieš gusitus.

Vytautas Lucke priėmė svečius labai iškilmingai ir vaišingai. Zigmantas pasiūlė vainikuoti Vytautą Lietuvos karaliu ir Jagailą sutiko, tik paskui jo lenkų taryba sumanė priešintis. Jagaila pasiūlė lenkų patarimams ir pakeitė savo žodį. Apie tai pranešė ne Vytautui, bet Zigmantui. Tas dabar su kryžiuočiais ėmė kiršinti Vytautą prieš Jagailą. Vytautas užsigavo, pranešė apie visa tai Lietuvos senatoriams. Lietuvos bajorai taip pat supykė dėl lenkų intrigų. Vytautas pareiškė, kad, gavęs nuo Zigmanto karūną, vis tiek vainikuosis, ar Jagailai patiks tai, ar ne.

Popiežius tuo metu paskyrė Vytautą Rygos arkivyskupijos protektoriu. Kryžiuočiai ir Zigmantas tuo užsigavo. Dėl čekų karo ir neaiškios padėties tarp lenkų ir kryžiuočių, nelengva buvo cėsoriumi Zigmantui atsiųsti Lietuvon Vytautui karūną. Nenorėjo Vytautas ir su Jagaila nutraukti seniau padarytas sutartis. Lenkai buvo prikabinę Jagailą atsisakyti nuo lenkų karūnos ir ją atiduoti Vytautui, kad tik išlaikytų uniją. Vytautas nesutiko. Patį Jagailą 1430 m. pasikvietė į savo karūnavimo iškilmes. Nelaimė, iškilimams dėl lenkų neatvežta nuo cėsorius karūnos, o Krokuvos vyskupas Zbignevas Olesnickis visa darė, kad vainikavimo iškilmės neįvyktų.

Vytautas labai dėl visų intrigų susigraudė. Buvo jau jam daugiau aštuonių dešimtų metų. Jodamas iš Vilniaus į Trakus nukrito nuo arklio. Po to sunkiai susirgo ir neišgyjo. Prieš mirtį kelis kartus atliko išpažintį ir priėmė šv. Sakramentą. Prieš pat mirtį vyskupui lietuvini Motiejui pakartojo tikėjimo išpažintį. Aštuonias dienas jo kunas buvo išstatytas lankytojams. Minių minios verkė tėvynės tėvo. Palaidotas Vilniaus katedros priekaurė.

Taip mirė garsus ir didis anos gaidynės vyras, kurį žinojo visa Europa ir kursai tvarkė ypą rytų Europos reikalus. Visi pripažino, kad Vytautas buvo vertas vainiko. Lemta buvo kitaip.
V—tas.

Kaip But Populiarišku

Rašo Ona Jurkiūtė.

Žmogus, kuris nori but populiarišku, turi suprast nekurius pamatinis dėsnius, tai yra: turi turēt kelis dolerius kišenėje, skanių valgių ir mokēt kolį nors muzikalį instrumentą grot arba dainuot.

Bet to dar neužtenka. Prie to reikia but ir gero budo bei mokēt su žmonėmis apsieit. Žmogus, kuris visada bus susiraunkęs — niekad nebus populiarišku. Jei jo draugai ar svečiai sueis į jo namus, o jis išrodys piktą, tai visi kalbės: „Kada tik mes pas jį ateiname, jis visuomet piktas ir nemalonus. Mums net baisu pas jį pasilinksint“. Tai reikiška, kad žmogus neturi pasirodyt nelinksamas, ar

kad savo draugu bei svečių nemylti, nors tuo tarpu jis ir blogai jaustųsi. Elgiantis nemaloniai, draugai pasakys: „Eikime pas tą ir tą. Ten mes nors galėsime pasilinksint.“

Visados reikia mokēt baikaut. Pasistengkt savo svetelius tiek pajuokint, kad jie tave niekad neužmirštų.

Jeigu tavo draugas nori pasirodyt, ką jis moka arba pradeda daug apie save kalbēt — klausyk jo, nors ta kalba tau nepatinka. Jo kalbą gali per vieną ausį įleisti, o per kitą išleisti — bet klausyk. Tuomet tavo draugas sakys: „Su šiuo draugu tai tik galiu pasikalbēt! Jis leidžiasi man savo nesmagumus papasakot, kuomet kiti draugai tik apie save giriasi.“

Savo draugams ar svečiams savo namuose duok šiek-tiek valios. Sakysim, jei jie nori šokt arba „pasitrunkyt“ — lai tai daro. Žinoma, per daug negalima, bet jei jiems meduosi šokt, tai jie gali pasiimt savo drabužius ir išeit namo. O tada tu manysi: „Aš, rodos, nieko blogo nepasakiau, o jie išėjo namo.“

Kai pas tave atėję draugai buna iki vėlumai, o tu nori miego, visviena stengkis but ir žleist su jais tol, kol jiems nusibos ir kol jie patys susipras išeit. Tuomet jie tave visuomet laikys geru sportu.

Niekad neparodyk savo pavydumo, nes pavydas labai daug blogo padaro. Sakysim, kokiam nors bankiete turi savo merginą. Tai gražu. Bet padėkim tavo tulas draugas daug su tavo mergina kalbasi ir perdažnai šoka. Neišiduok, kad tu esi tuo nepatenkintas. Netrukmuok del to. Bandyk to viso „nematyt“. Tuo tarpu tu linksminis su kita kokia mergina. Pasilinksminimui užsibaigus, tu vėl su savo mergina busi geruoju ir savo draugo nebusi įžeidęs.

Gera but populiarišku. Bet yra žmonių, kurie populiariškų draugų dalinai nekenčia ir jiems to populiariškumo pavydi, nes populiariški žmonės susirinkimuose visuomet buna visų akyliažodėje, o ne populiariški neturi progos pasirodyt. Todėl reikia stengtis, kad kitų per daug nenustelbus.

Smagu but populiarišku. Populiariškas žmogus yra visur širdingai primamas ir pagerbiamas. Tačiau stengkis taip elgtis, kad ir tavo draugai per daug nebutų užtemdyti. Tuo budu busi dar daugiau mylimas ir gerbiamas. Ir pavyduoliai tau tuomet nepavydės.

Jonuko Prietikiai

Rašo Praniukas.

1.

I Mokyklą.

Prašvito. Saulė augštokai pakilo. Pabudo visi žmonės.

Jonuko motina jau senokai atsikėlus. Ji išleido darban tėvelį ir dabar vis trusiasi, dirba: butą šluoja, vaikūčiams valgyt gamina.

Aštuntą valandą mamytė pabudino ir Jonuką.

— Jonuk, kelkis! — sakė ji. — Jau laikas į mokyklą eiti.

Jonukas girdėjo mamytės žodžius. Pasiraišė. Smagu butų dar pamiegot, bet nėra kada: reikia keltis, į mokyklą eit.

Pašoko Jonukas iš lovelės, pabučiavo mamytę, nubėgo į prausyklą, nusiprausė veidelį, apsirėngė.

Ant stalo jau stovėjo garuojančios kavos puodelis ir keletas pyragaičių. Jonukas valgė. Jam bevalgant, atėjo Gailinij Petrukas, Jonuko mokyklos draugas.

— Labas rytas, Jonuk! — pasakė Petrukas.

— Labas! — atsakė Jonukas.

— Pasiskubink!

— Tuojau, tuojau — jau baigiau! — užtvirtino Jonukas.

Jonukas pavalgė, pasiėmė knygas, pabučiavo mamytę ir abu veidu ir išėjo.

Išeinant, mamytė pasakė:
— Buk geras, Jonuk! Neišdykau! (Daugiau bus)

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

(Jonukas iš Lietuvos rašo savo pusbroliui, Petrukiui, Amerikoje)

Brangus Petreli:—

Ačiū už laišką. — Vakar aš suėjau vieną vaiką, kuris dar neseniai iš Amerikos sugrįžo. Jis, sakosi, buvęs ir tame mieste, kur tu gyvenai. Jis pasakojo man, kad ten jį visko ir daug turite. Kiek ten tu teatrų, mokyklų, muziejų, didelių namų, tai man, jo pasakojimo besiklausant, net galva sukasi... Tai kad bent dalelę visa to mes turėtume! Vai, kaip augštai galvas iškėlė mes tuomet vaikščiotume! Na, bet aš visviena jam ne visame kame nusileidau. Gamta pas mus gražesnė ir gana. Jis su tuo sutiko.

Nesiskųsk daugiau, kad tau mokslas nepatinka! Aš tokių nuoskandų net ne skaityt nenoriu. Tik tinginiai gali taip kalbēt! Petreli, mus vienas garsus rašytojas, Dr. V. Kudirka, yra pasakęs: „Kol jaunas, o broli, sėk patiesimo grūdą.“ Tai reikiška, kad kol mes jauni turime mokytis, lavintis. Patinginiausim tuomet, kai mokslą baigsime, kai geras vietas turėsime.

Mano mamytė sirguliuoja. Aš veik visus jos darbus, iš mokyklos parėjęs, dirbu. Prašytų knygelių atsiųsiu kitą syk. Šiuo syk negalėjau, nes nesusipėjau nupirkt. Bučiuoju tave.

Tavo pusbroliš

Jonukas.

PAMINĖTINOS LIETUVIŲ ISTORIJOJE DIENOS BALANDŽIO MĖNESY.

1313. Lietuviai nuskandino Nemune 75 vokiečių laivus.
1343. Igaunija susivienijo su Lietuva.
1547. Numirė Did. Lietuvos Kunigaikštis Zigmantas I.
1579. Vilniuje įkurta pirmutinė lietuvių mokykla.
1919. Išrinktas pirmas Lietuvos prezidentas Antanas Smetona.
- 14-15. 1920. Įvyko rinkimai į Lietuvos Steigiamąjį Seimą.
1997. Lietuviai nužudė pirmąjį krikščionybės skelbėją Vaitiekų.
1931. Vilniuje lietuviai sukilo prieš rusus.
1915. Gediminas užėmė Lietuvos Kunigaikštės sostą.
1230. Kryžiuočiai sunaikino lietuvių pilį Kauną.
1806. Gimė Lietuvos rašytojas Fridrikas Kuršaitis.
1512. Lietuviai pergalėjo totorius ties Vilnium.

I V A I R U M Ė L I A I.

Šimtamėčių Sąjunga.

Paryžių neseniai įsikūrė šimtamėčių sąjunga, kuri šiuo metu turi jau apie 3000 narių. Sąjungos tikslas yra remti moksliskus tyrimėjimus žmonių atjauninimo srity. Sąjungos pirmininkas Dr. Ernest šių metų pradžioje apkalbės kai kurių Europos valstybių sostines tiksliai pasiformuotum apie atjauninimo galimybes ir sužinot, kas šioj srity jau yra pasiekta. Grįžo Dr. Ernest kupinas vilčių. Darydamas sąjungos nariams pranešimą apie savo kelionę, jis pareiškė, kad esą surasti būdai, kuriais galima busi pailgint žmonių gyvenimą iki 120-140 metų.

Ir Katės Gali Pražili.

Per smarkią audrą Vokietijos pakraščiuose sudužo anglų žvejų garlaivis „Glady“. Beskystantį laivą užliejo didelė banga, kuri nušlavė ir jūrą keletą žvejų, o drauge su jais ir juoda laivo katė. Jūrininkai nuskendo, o katė bangų vėly buvo užmesta ant skėstančio laivo ir drauge su likusiais žvejais išgelbėta atvažiavusio pargelbon kito keleivinio laivo.

Atvažiavę į uostą žvejai pastebėjo, kad jų katė, buvusi juoda, kaip smala, dabar buvo visai balta. Iš pradžių buvo manyta, kad katė išsivoliojo miltuose, bet tuojau paaiškėjo, kad ji nuo pergyvenimų juroj pražilo.

AUKSO GRUDELIAI.

Parinko Pranas Eimutis.

Kuomet žmonės pats save teisia, laimėjimas visuomet jų pusėje buna.

Man teks matyt daug ir gražių kapynių: bet tai yra to formos grožė, apie kurią aš labai mažai tepaisau.

Karas yra toks šlykštus, nereikalingas ir kvailas žmonių sumislas, kad man rodos žmonės turėtų but baudžiami vien už manytą apie karą.

Jei su piktai žmonėmis busi ramus ir žmoniškas, tai apsižiūrėk, kad ir pats tokiu, kai jie, netaptum.

Kuomet pradėdi raudonuot, tai reikiška — reikia but atsargiesniam.

J U O K A I

Bereikalingai Rupinasi.

Tėvas: Mokytoja man pranešė, kad tu, Jonel, labai blogai mokini.

Sunus: Nesirupink, tėveli, aš apie tai niekam nesakysiu.

Prispyrė Motiną.

Mama: Mergaitė! Mamytė, kodėl musų tėvelis tiek mažai plaukų ant galvos turi?

Motina: Už tai, dukrele, kad jis daug galvoja.

Maž. Mergaitė: Kodėl gi tu, mamytė, jų tiek daug turi?

Motina: Užteks, dukrele! Išmok pamoką rytdienai.

Nepatinka.

Kaip tamstai patinka dabartiniai krušiniai kalbantieji judžiai?

Visai nek. Jie mane prikelia iš miego.

A. a. Profesorius Jonas Jablonskis

Rašo K. KRISTUTIS

(Užbaiga)

Be profesoriaus Fortunatovo, Jono Juškevičiaus, Baudouin de Corertencey, F. Jagičio, Jablonskis buvo svarbiausias to žodyno redaktorius. 1901 metais išleista Tilžėje „Lietuviškos kalbos gramitika“, kurios autorium yra Jablonskis. Nuo „Aušros“ laikų ligi pat musų laikų gaidynės, Jablonskio raštų apščiaptiktum kuone visuose lietuviškuose laikraščiuose. Ir visur jam vienas dalykas terupi: kalba, kalba, kalba...

Jablonskis padėjo pagrindą musų rašomajai kalbai. Delto, nenuostabu, kad ir žymūs mokslininkai dažnai kreipdavos į Jablonskį klausdami jo nuomonės apie kalbos mokslo dalykus.

7. Kas Toks Buvo Prof. Jonas Jablonskis?

Turbūt nedaug terastų lietuvių, kurie butų negirdėję nieko apie Petrą Kriašaitį-Rygiškį Joną — prof. Joną Jablonskį. Juk tai vienas ir tas pats žmogus, kurio vardas neišdils musų istorijoje. Dar gyvas budamas Jablonskis skirstė savo palaikus visiems lygiai, kaip kas ir kuriems pritiko. Visi, kurie apie jį spietės — vyresnieji ir jaunesnieji — yra gavę savo dalį. Jis neskyrė nei kairiųjų nei dešiniųjų nei vidurio. Visi galėjo apščiapti imtis iš jo dvasinių gėrybių, kurias jis buvo uoliai susikrovęs ir gausinga ranka dalijo visiems. Jis buvo duosnus ir teisingas visiems, jis buvo visiems prielaidus.

Jablonskis pats mokėsi ir kitus mokė ir tuo rodė puikų pavyzdį žmogui kaip reikia dirbt. Per visą savo amžių jis rinko žiedus musų kalbai iš visų tautos įvairių tarmių. Žmonių dainos, pasakos, priežodžiai, mįslės, gyvoji žmonių šneka buvo jo daržai, kalbos gėlynas. Jis paliko rašomosios musų kalbos pagrindus ir metodą, kurio prisieis kitiems darbą tęst.

Jablonskis visą savo amžių pats mokėsi ir kitus mokė. Jis suprato kas yra brangesnis tautai. O kas brangesnis gali but, kad ne žodis! Nebeliks kalbos, išnyks ir tauta — taip jis skelbė. Jablonskis yra lietuviškojo žodžio siela. Jis, kaip Sokratas dėstė kalbos išmintį nesuskaitomose pašnekėsiuose su jaunimu, su moksleiviais nuolat jaunas nesenas ligi paskutinio kvėptelėjimo. Prieš pat savo mirtį jis dar kalbėjo apie kalbos dalykus. Kalba Jablonskiui buvo kuno gyvybė. Ir štai ką jis yra pasakęs: „Verčiau skurdas kėst savo krašte ir džiaugtis gyvenimu, ne kaip prabangose plaukt svetimoj šaly“. Ir kai per didžiasias audras lietuvių tautos laivas galėjo sudužt ir uolos kaln, Jablonskis buvo budrus švyturininkas ir audrose plaukiančiam laivui rodė šviesų kelią.

Ir Jablonskiui prisiėjo pereit visus lietuvių atgimimo etapus ir dygliuotais keliais prieit ligi pat laisvosios Lietuvos. Daugumas grįžė į tėvų žemę sveiki, džiaugėsi laisve, Jablonskis pargrįžo ligonis, kaip Prometėjus atnešęs kalbos rašto šviesą, pats paliko prikaltas į kedę. Ir jis džiaugėsi laisve, bet pro skausmus. Jis šaukė iš kalbos išmintį ir toje išminty ieškojo didžiosios tiesos.

8. Prof. Jablonskio Nuopelnai.

Jonas Jablonskis turi didelių nuopelnų lietuvių tautai. Lietuvos universiteto senatas nutarė per 40 dienų daryt iškilmingus universiteto tarybos posėdžius susipažint su Jablonskio darbais, nuveiktais lietuvių tautai.

Tur but ne vienas dar atmena tuos laikus, kai lietuvių rašto kalba buvo pasidariusi mišinys. Svetimųjų kalbų elementai tiek buvo nustelbė gimtąją kalbą, kad atsitikdavo jog saviškiai su saviškiais nebegalėdavo susikalbēt... Bet kas čia buvo kaltas? Kalti, pirmieji Lietuvos kunigaikščiai, kuriuos nunai mes kaip dievus garbiname, kalti senovės Lietuvos didikai, pasipūlėliai bajorai, kalti ir kunigai, visi kurie tik tėvų kalbos atsižadėjo.

Dabar, daugiausia Jablonskio dėka, mes savo kalba galime pareikšt ne tik takti giliausias sielos emocijas, bet ir sunkiausias abstraktaus mokslo formules. Mes galime pasididžiut ir tokiais rašomosios kalbos dalykais, kurie vadinami kalbos menu. Jablonskio dėka, mes išmokome didžiausiojo grožio kalbos vibracijos reikšt. Jablonskio išmokyti mes tegaline susekt pačius švelniausius musų kalbos atšvaits.

Tauta liudi netekusi didžiojo Krivio, katras saugojo amžinąją ugnį ir skaisčiosios sielos aukurą. Palydėdama kuną į amžinojo poilsio vietą, tauta pagerbė didelius Jablonskio nuopelnus.

9. Jablonskio Dvasia.

Jablonskis mirė, bet Jablonskis dar gyvas tebėra. Jablonskio dvasia darbas įkunyta paliks lietuvių tautoje ir ji tol gyvens, kol lietuvių tauta bus musų planetoje. Gamtoje niekas nenyksta. Astronomas dažnai mato seniai išnykusių žvaigždžių žibant, kurios spinduliai nėra išnykę kartu su ja erdvėje, bet joje skrieja tolyn. Jonas Jablonskis yra neužgestamoji lietuvių tautai.

tos žvaigždė. Erdvėje nėra laiko, nėra amžiams nei pradžios nei galo, tėra tik viena amžinybė. Delto ir žmogaus dvasia išėjusi į erdvę tampa amžina. Jablonskio dvasia įsikunijo į lietuvių tautą ir tapo tos tautos amžina savastis, kaip dvasia pakilus į jo žemės sferą, kad amžinam gyvenimui erdvėje įsikunija.

Amžiai prabėgs, kaip žaibo švystelėjimas, žmonės užmirš Jablonskio kapą, išvers viesulos didelį beržą svyrūnėlį, išnešios vėjas Jablonskio sutrunėjusių kaulų dulkeles ir ainiu ainiu klausysis pasakos apie didį Pranašą, bet Jablonskio dvasia dar labiau įsikunys lietuvių tautoje ir gyvens kartu su ja, kol toji tauta bus gyva.

Antanas.

Meilė po Liepomis

(Feljetonas)

Aavirai kalbant, pavasary gimsta meilė po liepomis. Pavasary gimsta visos meilės.

Tai po to, ar galima stebėtis, jei meilė savo sparnais apgaubė ir garbingo šeštos kategorijos valdininko, daug mylėjusio ir dar daugiau kentėjusio Kukankos širdį. Krito vyras patiam žydėjime savo jaunystės, kaip nelaimingos meilės auka, nė Marijos vardo tinkamai nesusipėjęs ištarta. Suparalyžiavo Kukankos širdį Onutės akių ugningi žvilgsniai ir amžinai jį užvaldė vergijos pančiai.

Bet ar galima iš šalies stebinti žmogui just visas neramios širdies vibracijas, ar galima numatyt visas nelaimės, kurios slidų meilės taką išklajo? Ne, vyrūčiai, meilė tamsus, medicinos neištirtas dalykas, todėl joki milteliai ir valeriono lašai čia nieko nepagelbės.

Visa vasara prabėgo kaip sapnas. Kaip malonu buvo iš Kukankos pusės Karo Muzėjaus sodnely susiglaudus sėdēt su Onute ir čilbēt, čilbēt į mylimosios ausį apie amžiną meilę, apie ištikimybę, apie neišmądytą rutį darželių...

Mušdavo Karo Muzėjus aštuntą; mušdavo dvyliką, o jie vis sėdėdavo. Ilgai sėdėdavo, kol invalidas nepaprašydavo „gal malonėsite, ponai, apleist sodeį“.

Šitie žodžiai lyg pabudindavo juos iš gražaus sapno, visus Eifelio bokštus sulygndami su žeme.

Taip slinko jų laimės dienos kupinos meilės džiaugsmo ir vilties ateičiai.

Ir viskas gal but krikščioniškai baigėsi, jei ne ruduo, taip netikėtai pernai užklupęs, kad daugelis piliečių net žiemos drabužėliais nespėjo apsirūpint. Nespėjo apsirūpint ir Kukanka. Bendrai, Kukanka savo menką šilumos atžvilgiu apsirėdymą rido su jo sportiškais palinkimais, esą jis noris užgrūdint savo kuną ir tt. Bet koks čia gali but užgrudinimas, po plynių, jei dantis ant dancio nesusieja. O kartą Onutės užklaustas kas dėl drebėjimo, diplomatiškai atsakė, esą aistra jį krečia, nelyginant koks tai drugys. Nieko į tai Onutė neatsakė, bet širdy žemino Kukanką ir pastarojo autoritetas Onutės akyse stebėtinau nukrito. O kaip sykį besivaikščiojant Leisvės Alėjoj, po liepomis, rudeno vėjas pusėtinau grybštelėjo Kukankos organizmą, tai jis savo drebėjimą teisinio, buk jis daro eksperimentą, grynais moksliškais tikslais: ar ilgai žmogus gali užsilaikyt Lietuvoje žiemos metu, be drabužių? Bet toki, nors ir psichologiniai pagrįsti, Kukankos išvedžiojimai pradėjo nebeipatenkint Onutės, todėl, kad ir jai pačiai nusibodo slankiot gamtos prieglobsty tokiame šalty.

Sykį Onutė pas save namie net išsitarė:

— Neisiu daugiau vaikščiot. Moksliškų tyrimus gali daryt pats vienas be manęs. „Oazoj“ naujas paveikslas su Tom Miksu. Gal...

— Nusiramink, Onute! Ir prašau netrukdyt mano mokslineis tyrimėjimams. O Tom Miksas lai sau jodinėja.

Čia ir Onutės motina įterpė žodelį:

— Aš savo vaiko nelesiū bereikalo vaikštinēt gatvėmis tokiame šalty. O kas del „Oazos“, jei neišgalit p. Kukanka, tai taip reikėjo ir sakyti.

— Ką? — šoko Kukanka kaip įgeltas.

— Ką ten daug šnekēt, — atsiliepė iš kito kambario Onutės tėvas. — Aš išsyk sakiau, kad nieko gero iš jo lankymosi neišeis...

— Ach, šitai, vadinasi, tamstos varžot asmens laisvę, trukdot mano mokslo darbams — pykčiu netverdamas iškošė pro dantis Kukanką.

Tai buvo paskutiniai Kukankos žodžiai, nes tėvas pradėjo kažko ieškot, o motina užsimojo ant šeštos kategorijos valdininko dideliu siulu kamuoliu.

Kukanka garbingai pasišalino.

Nieko nėra amžino pasaulio. Neamžini kabinetai, neamžina ir meilė, o dar tokia, — po liepomis.

S. L. A. REIKALAI

SLA APSKRIČIU DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

Connecticut Valstij SLA. IV Apskričio Valdybos Suvažiavimas, Buvusio Vasario 2 Dieną, 1930 Metų, Jono Mikalauskos Valgykloje, New Britain, Conn.

Posėdį atidarė Apskričio pirmininkas Jonas Tareila 12 val. dieną. Dalyvavo vice-pirm. P. Kupstas, rašt. J. F. Makoveckas, išdin. Jonas Mikalauskas ir organizatoriai B. Vedeikis ir J. Januškevičius.

1. Nuodugnai apsvačius ir Jonui Tareilai rekomenduojant, nutarta rengti SLA. IV-to Apskričio išvažiavimą (pikniką) Kuhn Park Tunnix Hill, Bridgeport, Conn. Nusamdyti minėtos vietos valdyba įgaliojo Joną Tareilą, P. Kupstą ir B. Vedeikį.

2. Išrinkta išvažiavimo rengimo komisija: Jonas Tareila, kuris bus ir išvažiavimo pirminku, ir Jonas Mikalauskas. Jonui Tareilai pavesta pakviesti Lietuvos įgaliotinį B. Balutį pakalbėti Lietuvos valstybės reikalais; taip gi pakviesti žymius kalbėtojus.

3. Nutarta pakviesti choras ir jaunuolius su įvairiais sporto žaislais dalyvauti Apskričio išvažiavime. Šis darbas pavesta B. Vedeikiui, J. Januškevičiui ir P. Kupstui.

4. Nutarta pakviesti generolą Selvestrą Žukauską, kaip svečią iš Lietuvos pribuvusį, kad pasirodytų išvažiavimo publikai. Pakvietimo darbas pavesta Jonui Tareilai. (Mums neteko girdėt, kad gen. S. Žukauskas būtų Amerikon atvykęs. Red.)

5. Nutarta pakviesti visas Apskričio kuopas suteikiant joms pilną autonomiją, kad dalyvautų Apskričio išvažiavime su įvairiais vertelgystės (biznio) skyriais Apskričio naudai. Visas likusias pelnas nuo biznio turi but perduotas Apskričio išdin. Pakvietimo darbas pavesta J. F. Makoveckui.

6. Nutarta pakviesti iš visų Apskričio kuopų po vieną teisėją del nusprendimo davime dovanų dalyvaujantiems išvažiavimo programė. Tai atlieka J. F. Makoveckas.

7. Nutarta atspausdinti 150 ofisų ant storos popierios languose išstatyti ir pasiųsti visoms kuopoms keturiomis savaitėmis prieš išvažiavimą, ir 10,000 plakatų del išmėtymo bei 2,000 knygučių tokio didumo, kad galima būtų atspausdinti visas išvažiavimo programas ir apgarsinimai. Plakatus ir knygučes paruošt pavesta J. F. Makoveckui ir Jonui Tareilai.

8. Nutarta išrinkti kontrolės komisiją, susidedančią iš trijų narių — raštininko ir dviejų pagalbininkų; komisijos pareiga bus sąžiningai kontroliuoti visas šio išvažiavimo įveigas ir išlaidas. Tokią komisiją išrinkti pavesta Bridgeport'o SLA. 51 kuopai, kuri artimiausiam savo susirinkime turi tai atlikti.

9. Nutarta SLA. 51 kuopai suteikti įgaliojimas kaslink busiančio išvažiavimo, kad stengtųsi parupinti darbininkus ir visus kitus daiktus, kurie yra reikalingi del išvažiavimo.

10. Nutarta išvažiavimo daržą imt įžangos 25c. nuo ypotos.

11. Nutarta kreiptis į IV-to Apskričio kuopas, kad kiekvieną kvietimą savo kolonijos visus lietuvius veikėjus: daktarus, apietorius, advokatus, bizniečius, amatininkus ir tt. Taip gi, kad kuopos parinktų iš bizniečių, advokatų, apietorių, bankierių ir visokių amatininkų ir tt. apgarsinimų išvažiavimo pro-

gramui. Tas darbas pavesta kuopoms.

12. Nutarta duot 25 nuosimti komisio rinkikams apgarsinimų į programą.

13. Nutarta už pasižymėjimą programė su įvairiais sporto žaislais duot dovanas sulig valdybos ir teisėjų nuožiūros.

14. Nutarta, kad išvažiavimo programą pradėt 3 valandą po pietų pirmą dalį, o antrą dalį 5 val. popiet.

15. Nutarta duot dovanų aukšines taurę (Cup) del kuopos, kuri pasižymės per tris metus Apskričio išvažiavimo programė.

16. Nutarta busiančiam Seimui iš Apskričio kuopų pasiųst 30 delegatų. Taip gi išrinkta komisija: Jonas Tareila, Jonas Mikalauskas ir B. Vedeikis, kad sukelit finansų del apmokėjimo kelionės lėšų delegatams į Seimą. Komisija turi viską sutvarkyti iki balandžio 1 dienai, 1930 metų.

17. Nutarta išmokėti J. Januškevičiui už prirašymą 3 narių prie SLA. 207 kuopos \$3.00 kaip užsiregistravusiam organizatoriui.

18. Nutarta, kad SLA. IV-to Apskričio išdininkas užsistatytų \$2,000.00 kauciją ir kad visada ta kaucija būtų laikoma.

19. Nutarta išvažiavimą rengt nedėlioje, liepos 27 dieną, 1930 metų, Kuhn Park'e, Tunnix Hill, Bridgeport, Conn.

20. Suvažiavimas uždarytas 3:30 val. popiet.

Varde SLA. IV-to Apskričio Jonas Tareila, Pirm., J. F. Makoveckas, Rašt.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

WILKES BARRE, PA.

SLA. 35 Kp. Progresuoja — 10 Naujų Narių.

Reikia pasidžiaugt, kad SLA. 35 kuopa savo veikimu atsidurė tikrą, kur reikia. Susirinkimai tvarkingi ir tik SLA. reikalais rūpinasi. Nariai pradeda lankyt susirinkimus todėl, kad nėra jokių nesmagumų laike susirinkimų.

Paprastame susirinkime, kovo 2, organizatorius M. J. Kvietskis pridavė 10 aplikacijų. Tai geras kuopos bujimo ženklas. SLA. Wilkes Barre, Pa. yra plati dirva, nes kur tik organizatoriui pasitaiko nueiti naujų narių gaut, visur vietoje vieno surandama du-trys kandidatai, kurie vėliau įsirašo į SLA. Kaip yra nesmagu matyti, kad lietuviai turėdami savo SLA. ir vietinių veikėjų greitai vedama kuopa, rašosi į visokias „insurance“, kur reikia beveik dasyk tiek kiek į SLA. P. Makoveckui ir Jonui Tareilai.

8. Nutarta išrinkti kontrolės komisiją, susidedančią iš trijų narių — raštininko ir dviejų pagalbininkų; komisijos pareiga bus sąžiningai kontroliuoti visas šio išvažiavimo įveigas ir išlaidas. Tokią komisiją išrinkti pavesta Bridgeport'o SLA. 51 kuopai, kuri artimiausiam savo susirinkime turi tai atlikti.

9. Nutarta SLA. 51 kuopai suteikti įgaliojimas kaslink busiančio išvažiavimo, kad stengtųsi parupinti darbininkus ir visus kitus daiktus, kurie yra reikalingi del išvažiavimo.

10. Nutarta išvažiavimo daržą imt įžangos 25c. nuo ypotos.

11. Nutarta kreiptis į IV-to Apskričio kuopas, kad kiekvieną kvietimą savo kolonijos visus lietuvius veikėjus: daktarus, apietorius, advokatus, bizniečius, amatininkus ir tt. Taip gi, kad kuopos parinktų iš bizniečių, advokatų, apietorių, bankierių ir visokių amatininkų ir tt. apgarsinimų išvažiavimo pro-

gramui. Tas darbas pavesta kuopoms. 12. Nutarta duot 25 nuosimti komisio rinkikams apgarsinimų į programą. 13. Nutarta už pasižymėjimą programė su įvairiais sporto žaislais duot dovanas sulig valdybos ir teisėjų nuožiūros. 14. Nutarta, kad išvažiavimo programą pradėt 3 valandą po pietų pirmą dalį, o antrą dalį 5 val. popiet. 15. Nutarta duot dovanų aukšines taurę (Cup) del kuopos, kuri pasižymės per tris metus Apskričio išvažiavimo programė.

16. Nutarta busiančiam Seimui iš Apskričio kuopų pasiųst 30 delegatų. Taip gi išrinkta komisija: Jonas Tareila, Jonas Mikalauskas ir B. Vedeikis, kad sukelit finansų del apmokėjimo kelionės lėšų delegatams į Seimą. Komisija turi viską sutvarkyti iki balandžio 1 dienai, 1930 metų. 17. Nutarta išmokėti J. Januškevičiui už prirašymą 3 narių prie SLA. 207 kuopos \$3.00 kaip užsiregistravusiam organizatoriui. 18. Nutarta, kad SLA. IV-to Apskričio išdininkas užsistatytų \$2,000.00 kauciją ir kad visada ta kaucija būtų laikoma. 19. Nutarta išvažiavimą rengt nedėlioje, liepos 27 dieną, 1930 metų, Kuhn Park'e, Tunnix Hill, Bridgeport, Conn. 20. Suvažiavimas uždarytas 3:30 val. popiet. Varde SLA. IV-to Apskričio Jonas Tareila, Pirm., J. F. Makoveckas, Rašt.

kompanija nariui atiduoda \$500.00, o jai lieka gryno pelno \$432.57. O vis iš darbininko sumokėtų mokesčių. Dabar dar yra daleista ir Suvienytų Valstijų konstitucijos, kad esant bizny galima imt uždario 10%, tada to jaunuolio sumokėtais pinigais „insurance“ kompanija per 20 m. išaugina sumą iki \$1,433.32. Dabar, skaitant bizniškai, po 20 m. kompanija iš \$1,433.32 jaunuoliui atiduoda \$500.00, o sau turi uždario \$933.32. Ką, ar negražu pelnas?

Todel lietuviai „sušiuirinę“ savas šeimynas į „insurance“ krauna milijonus svetimiems. Ar nelaikas būtų pagalvot, kur apsaugot savas šeimynas: ar į SLA. ar į „insurance“?

Laikie susirinkimo buvo skaityta laiškas nuo patekusio nelaimėn J. Sesevičiaus, SLA. 27 kuopos nario, iš Auburn, Ill. Nariai to nelaimingo nario sušelpimui sumetė \$5.00. Tai yra augtos doros pasiėlgimas šelpiti savo narį nelaimėje! Tai yra daug geriau, ne kaip duot pinigų visokiems „izams“, kurie net jokios naudos darbininkams neneša.

K. Demikis.

DETROIT, MICH.

IŠ SLA. 352 Kp. Susirinkimo. 2 d. kovo, Lietuvos Svetainėje įvyko SLA. 352 kp. susirinkimas. Viskas ejo gana tvarkingai ačiu tam, kad ši kuopa susideda iš vienminčių narių.

Buvo svarstyta vieno nario atsišaukimas pašelpos, bet tai palikta ištirumui.

Nariams einant į svetainę tūli SLA. 21 kp. nariai platino lapelius „Neleiskime paverst SLA. kelių žmonių privatiška savastimi“. Daug buvo diskusuojama del to šmeižto. Musų kuopoje buvo didelis papeikimas tū lapeliu platintojams ir nutarta, kad Centras imtų tam dalyke veikmę. Turiu paminėt, kad tuose lapeliuose nekinama SLA. centro organizatorius ir kad jam mokama be-reikalo atlyginimas. Bet man yra žinoma, kad nekuriuos ametonų organizacijos savo organizatoriams moka po \$1,000.00 mėnesį ir jie gyvena po vieną kožnoje valstijoje. Todel nėra reikalo „šturmuot“, kad mes gereraiam org. daug išmokam.

Toliau, Susvienijimo kuopos gerai gyvuoja, nežiurint kokio plauko žmonės būtų; visur juda-kruta.

SLA. 352 Kp. Korespondentas.

DORCHESTER, MASS.

IŠ SLA. 359 Kuopos. SLA. 359 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 21 dieną.

Atlikus visus kp. reikalus, prieita prie SLA. reikalų, būtent Pildomosios Tarybos balsavimo. Ir štai, sekretorius išsitraukia punda laiškų ir brošiūrų įvairios spalvos ir didumo ir paaiškina kas do literatūra. Buvo paduotas sumany-mas, tū „literatūrą“ mest į gur-bą neskačius, vienok visi nariai žingėdavo išgirst kas rašoma. Sekretorius ima ir perskaito vieną po kitam. Paaiškėjo, kad vieni „raštai“ atsiųsta iš Chicago, laikraščio formoje, kiti iš Waterburio ir iš So. Bostono, treči iš Brooklyn nuo kokio tai sargybos nario (slapuko).

Sekretoriui perskačius tū „literatūrą“ visi nariai ją pripiktino už tokiu svarbiu momentu SLA. narių klaidinimą.

SLA. 359 Kp. Reporteris.

CICERO, ILL.

IŠ SLA. 301 Kuopos. Ši kuopa gyvuoja jau antri metai. Jai sekasi neblogai, nes kiekviename susirinkime vis gaunama naujų narių. Kai kurie nariai keliasi į šią kuopą iš kitų kuopų. Norinčiųjų persikelti yra nemaža, tik bėda, kad kai kurios kuopos nenori duoti persikėlimus. To delei nekuri-

norintieji persikelti, nariai pu-sėtinai supyksta ir net meta Susvienijimą. Šitoks narių el-gėsis yra visai nerimtas; iš vie-nos į kitą SLA. kuopą persi-kelti blankos yra duodamos ir jos turi but duotos. Jei kurie nariai tokių persikėlimo blankų negauna, tai malonėkite kreip-tis į musų kuopą, o ji patars ką tokiame atsitikime daryt.

Musų kuopoje gyvuoja tvar-ka ir santaika. Susirinkimuose barnių bei kokių nors nesupratimų nėra ir jų nebus. Musų nariai į organizacijos eigą žiu-ri rimtai. „Svetimdievaujan-čių“ narių pas mus nėra, todėl ir nerimo kuopos susirinkimu-se nėra kam kelt.

D. K. P.

NEW KENSINGTON, PA.

IŠ SLA. 192 Kp. Darbuotės. Į praeitą kuopos susirinkimą, kovo 23 d., narių atsilankė skaitlingai. Priežastis gal ta, kad vasario 23 d. buvo atva-žiavęs SLA. 3-čio Apskričio or-ganizatorius, p. S. Bakanas ir ragino musų kuopą prisidėti prie Apskričio. Tame susirin-kime žmonių buvo mažai ir to-del aptarimas: prisidėti prie Apskričio ar ne, buvo palikta šiam susirinkimui. Žinoma, musų reikalui buvo priešingi. Jie, vadovaujant J. Jasudavičiui, dē jo visas pastangas kad prie Apskričio neprisidėjus. Į šį susirinkimą tad jų atėjo gerokas skaičius, bet, jų nelaimė, daly-kai baigėsi kitaip. Į šį susirin-kimą buvo atvykęs 3-čio Apskričio pirmininkas p. J. Ma-žukna, kuris labai aiškiai išdė-sė prie Apskričio priklausymo reikalą ir todėl, didžiama bal-sų, nutarta prie Apskričio prisidėti. Nors Jasudavičius viso-kias nesąmones prieš 3-čią Apskričių kalbėjo, bet visviena tas jam naudos neteikė: gerų narių suklaidint jam nepavyko ir jie balsavo taip, kaip reikėjo bal-suot.

Reikia pasakyt, kad renkant SLA. Pildomąją Tarybą musų „progresyviai“ ir gi reikiamos tvarkos nesilaikė. Kuomet bu-vo pastebėta, kad laike rinkimų kovos narys turi sėdēt savo vietoje, tai pirmininkui buvo pareikšta, kad jis tylėtų, o jei ne, tai jį už durų išmesia. (Tai negražu ir nekulturnga. Red.)

Pirmininkas, matydamas, kad gali iškilti nemalonūs susirėmi-mas, trukšmuojantiems nusilei-do ir juos paliko saualiaut.

Beje, p. A. Murauskas prane-šė, kad Pittsburgh'o lošėjai musų mieste suloš scenos veika-liuką balandžio 27 d., Slavų Svetainėje, 136 — 3rd Ave. Patartina visiems į šį vakarė-dį atsilankyti. Šis vaidinimas bus dar pirmas toks musų mie-ste. Kurie nebusite — vėliau galėsite. Bukite tad visi. Patarkite ir kitiems į šį vakarėlį atsilankyti.

SLA. 192 Kp. Narys.

SHENANDOAH, PA.

IŠ SLA. 303 Kp. Darbuotės. SLA. 303 kuopoje pastarais laikais jau pradėta susiprast ir rašyt jaunuolius prie SLA. štai vasario mėnesio kuopos susirinkimo pradžią padarė A. Stepankevičius (šios kuopos pirminkas) ir M. Bernatonis (duoklerinkys). P-as Stepankevičius įrašė 3 savo vaikus, o p. Bernatonis 2. P-as Bernatonis žada dar ir daugiau prirašyt jaunuolių. Bernatonio sunus Jonas yra dar vos tik 14 m., bet yra gana talentingas bei gabus piešėjas-karikaturistas. Taip gi smagu pažymėti, kad jau nuolis Bernatonis žada ką nors parangt ir del „Tėvynės“.

V. V. Vaišnoras.

GREENFIELD, MASS.

SLA. 297 Kp. Valdyba. Pirm. V. Agonis, 14 Linwood St.; vice-pirm. J. Tamošaitis, 58 Linden Ave.; fin. rašt. A. Aliešius, 7 Laurel St.; užrašų rašt. J. Vaitkus, 17 Park Ave.;

išdin. J. Gibas, Greenfield Deadows; išdo globėjai A. Jonaitis ir A. Jurevičius, organi-zatorius Alb. Tamulis, 19 Elm St.; ligonių lankytojai M. Kvietkauskas ir J. Kelminkas; mar-šalka J. Navickas. Susirinkimus kuopa laiko kas antro mėnesio antrą nedėdienį, 2 val. popiet, Bank Rd., Red Men Salėje.

A. Aliešius.

LEE PARK, PA.

IŠ SLA. 68 Kp. Susirinkimo. Kovo 2 d. įvyko SLA. 68 kp. mėnesinis susirinkimas. Narių mažai dalyvavo. Nutarta, kad sekančiame 68 kuopos susirinkime, kuris įvyks 6 d. balandžio, kuriame bus Pildomosios Tarybos balsavimai ir rinkimas delegatų į sekančią Seimą.

Tai gi esate kviečiami visi nariai skaitlingai susirinkti, kad visi dalyvautumet Pildomosios Tarybos balsavime ir kad galėtumet tinkamus delegatus pasi-ųst į Seimą. St. Žukauskas,

WILLIAMSTOWN, PA.

SLA. 210 Kp. Auka J. Sesevičiui. SLA. 210 kuopa aukojo iš sa-vo išdo \$5.00 r nariai taip gi \$5.00 sumetė. Aukojo sekamai: S. Benilius — \$1.00; O. Aukš-takalnis — M. Degutienė, A. Braunė, S. Remeikis, S. Prime-neski, A. Žukauskas, A. Aukš-takalnis — po 50c.; A. Liut-kuvienė, J. Mališauskas — po 25c. Viso tokiu budu p. J. Sesevičiui aukų iš musų kuopos į Centrą siunčiama \$10.00. Prašome jas nusiųst kam pri-klauso. A. Žukauskas.

P. S. \$10.00 gavome ir nu-siuntėme SLA. 27 kp. sekreto-riui. Ačiu.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

WORCESTER, MASS.

SLA. 318 Kp. Auka J. Demikiui.

SLA. 318 kuopa aukojo \$6.07 sušelpimui nelaimėje-ligoje esančiam SLA. nariui Jonui Demikiui. Pinigus siunčiu į Centrą ir prašau persiųst jų gavėjui.

P. S. \$6.07 gavome ir nu-siuntėme SLA. 35 kp. sekreto-riui. Ačiu.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

SLA. 216 Kp. Sekr. Antrašas.

Nuo 1 d. balandžio visi SLA. 216 kuopos nariai su visais kuopos reikalais malonėkit kreiptis žemiaus nurodytu adresu:

V. P. Matulevičius, 518 Ash Street, Erie, Pa.

ERIE, PA.

gal jėgas bus dar galima at-gaut. Ir visus kitus, bėgan-čius, reikalus apkalbėjova. Ir tai jau buvo mudviejų paskuti-nė kalba, nes už kiek laiko su-žinojau, kad jis jau miręs. Ir viskas baigėsi taip, kaip su mi-lionais kitų: nebaigtus reikalus paliko gyviesiems užbaigt, o pats nukeliavo į nežinomą am-žinastį. Skirtume bet gi yra tas: kiti miršta ir nieko apie jų nuveiktus darbus negalima pa-žymėt. Apie a. a. Norkuną gi musų žinioje pasilieka daug ir gerų atsiminimų. Buvo geras, širdingas lietuvis, darbštas or-ganizacijos narys, gerbė savo tautą.

Dideliame nuliudime paliko žmoną, du sunu ir dukterį. Ilsėkis, Jonai, Dėdės Samo žemėlėje.

Jonas J. Nienius.

ATEINANČIAM SEIMUI NAU-DINGAS SUMANYMAS.

„Tėvynės“ No. 9, J. Čičius, SLA. 207 kp. narys, pakelia la-bai svarbų sumanyimą delei or-ganizacijos SLA. gerovės ir pasenusių narių. Tai yra, kad būtų įvestas senatvės pašelpos skyrius, kad sulaukusiems se-no amžiaus ir negalintiems del to darbo gaut, būtų mokama pa-sėlpa. Žinoma, tokio fondo į-steigimui reikia uždēt ant visų narių tam tikrą mėnesinę mo-kęstį, sakysim po 10c. ar 15c. mėn., ar po \$1.00, \$1.50 metuo-se. Man atrodo, kad tokia mo-kęstis yra nedidelė ir nei vienas narys nebutų priešingas, jei šaltai apsvairstytų savo ateities bei senatvės likimą. Jei ir atsi-rastų keletas narių priešingų, bet šis svarbus dalykas visvie-na. būtų galima įvykinti. Tokį skyrių įsteigus, nereikia abejot, kad už metų-kitų visais žvilgs-niais musų organizacija būtų garbinga ir žmonės prie jos kur kas skaitlingiau rašytųsi. Ir kaip gi nesirašytų, jei matytų, kad SLA. yra užtikrinamas liki-mas senatvės sulaukus!

Toksai senatvės pašelpos skyrius yra daug patogesnis se-niems nariams ir jį galima leng-viau įsteigt, negu prieglaudos namas.

Butų gerai, kad nariai kuopų susirinkimuose duotų įnešimus ir siunčiamų savo delegatų Sei-man reikalautų, idant jie Sei-me butinai įvykintų tū senat-vės pašelpos skyrių, kaip nau-dingą musų visų narių atečiai.

J. A. Urbanas, SLA. 105 Kp. Narys.

REIKIA ŽINOT SLA. KONSTITUCIJĄ.

Gana dažnai kuopose įvyksta nemalonumų delei to, kad nariai nežino SLA. konstitucijos. Ir tai ne vien nemalonumai, bet šitai neša musų organizacijai nemažai ir nenaudos.

Štai kad ir šitas dalykas. Su-sirgęs narys išbuna virš savai-čės laiko neužsimaldavęs ligo-niu, o kai po to užsimalduoja, tai reikalauja, kad pašelpa jam būtų mokama ir už tas neuži-maldautas dienas. Raštininkui gi pažymėjus pašelpą sergan-čiam mokėt nuo tos dienos, ka-da jis užsimaldavo — kyla ne-malonumų. Savo pareigų neat-likę, nariai rustauja ir rašti-ninko ir visos organizacijos, nors tuo pačiu tarpu nežino, kad čia niekieno kito, kaip tik jų pa-gių kaltė.

Broliai ir sesutės! Tokie kal-tinimai nėra tiesoti. Raštinin-kas šiame nieko nekaltas, nes jis turi pildyt SLA. konstituci-ją, o musų konstitucijoje, šiuo reikalu štai kaip sakoma:

„Susirgęs narys tuojaus raštu praneša savo kuopos finansų raštininkui apie susirgimą ir sy-kiu pasiunčia jam daktaro paliu-dymą.“

Todel jei narys to nepadaro arba pavėluoja padaryt, tai ar galima kaltyt raštininką arba visą organizaciją? Ne! Čia kal-

ti patys nariai, kad jie nežino musų organizacijos įstatų.

Kad geriau susipažinų su S. L. A. konstitucija, tai patarti-na ją perskaityt arba dar geriau — lankyt kuopos susirinki-mus

reikalų rupinasi. Kuomet mūsų atstovai praneša „nieko naujo“, tai nėra stebėtina; jei ir būtų, tai tik bendrovės reikalas.

5. „Nepabaigti reikalai“. Nepabaigtų reikalų randasi tik tuomet, kai yra kas nors rengiama; sakysim kokia nors prarastis mėnesius ir kuomet įvyksta tuomet bėda pabaigta. P-as Krukonis randa tokių nepabaigtų reikalų, kurie dar nepradėti.

6. Vytauto jubilėjus minėt, sako taip bus minimas, kaip pernykštis sniegas. Matote, tas žmogus, vos prasidėjus Vytauto metams, jau žino kas bus veikiamas per visą metą ir jis to nežino, kad Vytauto Draugystė jau senai rengiasi sukaktuves minėt; jau du metai atgal buvo apvaikščiota 25 metų draugijos sukaktuvės ir sykiu minėta Vytauto istorija ir tt. Gaila, kad p. Krukonis jau trys metai New Havene gyvena ir nesisitengia susipažinti su vietos rimtais veikėjais.

7. Reikale pikniko. Tie žmonės, kurie duoda įnešimą surengt pikniką, tai paprasta, nes SLA. 142 kuopa kas vasarą rengia savo pikniką ir visi nariai turi jame dalyvaut. Buvo pakeltas klausimas, kodėl nariai nelanko kuopos parengimų? Kuomet kuopa turi savo parengimą, tai p. Krukonio mylimi draugai rengia busus, sodina jaunus ir senus ir vežasi į „Laisvės“ pikniką Brooklyne. Ir vėl man gaila, kad p. Krukonis, jausdamas save tituluotu inteligentu, nepermato dalykų. Antri metai priklauso prie SLA. 142 kp. ir ateidamas į susirinkimus sėdi „nebylių suole“. Jis turėtų kitaip protaut. Mes laukiam jo pasitaikant visapusiškai ir nežargonuot kas netiesa. Tokios „filozofijos“ tamstai netinka. Jeigu mokiniai Lietuvoje kaimo vaikučius, tai, brolau, daug esi atsilikęs nuo tokio gražaus titulo, kuris yra tam-

stai suteiktas. Aš tamstą šaukiu: eikš prie mūsų. Buk visų pirma lietuvis. Potam žinok, kad lietuvių darbas, ypatingai Amerikoje, yra sunkus. Steng-

kis pamest senus prigimties pa-pročius ir buk 20-to amžiaus inteligentas!

M. Vokietaitis,
SLA. 142 Kp. Pirm.

Organizatoriaus Darbuotė

Butkaus Jono sūnys, Petras, jau baigė 17 metus. Kadangi jis buvo gabus mokykloje ir baigė vidutinę mokyklą, tai jau turėjo vienoje firmoje darbą ir uždirbo kelis centus.

Vieną vakarą pas Joną Butkų, Petro tėvą, atsilankė jo geras jaunų dienų draugas, vietinės SLA. kuopos organizatorius. Organizatoriaus misija buvo surast Susivienijimui naujų narių. Kadangi Jonas Butkus nesiinteresavo SLA., todėl jis ir jo žmona buvo apsisaugojo vienoje „insurance“ kompanijoje; kitaip sakant, vietoje S. L. A. jie „laikė anglišką“ ir apie SLA. nenorėjo nė klausyt. Bet kad vietinės SLA. kuopos organizatorius Butkai buvo mažų dienų draugas ir dažnai pas Joną užeidavo apie šitą pasikalbėt, todėl tą vakarą įsikalbėjo ir apie SLA.

Organizatoriui paklausus, ar Butkus savo sūnų Petrą jau turi kur nors „išsiurinęs“?

„Dar ne“, atsakė Butkai. „Bet reikės kur nors „išsiurinti“, nes jau dirba“, pasakė Butkus. „Beje, tėvai, šiandien buvo „insurance“ agentas ir aš Petrelį jau veik „išsiurinau“, tik pinigų neužmokėjau“, sakė Butkai.

„Tai nieko, palausime iki „pėdei“, sakė tėvas.

„Labai gerai, tėvai. Gaunu „palac“ ir už \$500.00 pomirtinės mokėsiu \$1.05 kas mėnesis. Bet tai dar neviskas, tėvai“, tęsė žmona. „Tenai yra išmokama \$1,000.00, jeigu Petrelį, neduok Dieve, patiktų nelaimė ant gatvės ir tik už \$1.05 mėnesinės mokėsties. Ką, ar negerai?“

Butkams besikalbant, SLA.

organizatorius išsitraukė iš kišenius SLA. aplikaciją, apžiūrėjo ir pasiprašė šeimyninko daleidimo, perskaitė, išaiškino ir palygino SLA. mokesčių lentelę su mokesčiais, kuriuos sumoka į „insurance“. Po sumanaus išaiškinimo, Butkus pamatė, kad jeigu jo sūnus Petrus mokėtų į SLA. 88c. į apsaugą, pridėjus 15c. SLA. reikalms ir 10c. kuopos reikalams, tai sudarytų \$1.13 kas mėnesis ir tiek mokėdamas Petrus būtų apsisaugojęs ant \$1,000.00. Tai reiškia daugygiu daugiau, negu „insurance“ moka už \$1.05 mėnesį.

Butkus šią painią „insurance“ gudrybę greitai suprato ir jau iškart pamatė, kad SLA. yra kur kas geresnė „insurance“ negu angliškas, nes pigesnė. Beveik už tuos pačius pinigus Petrus bus „išsiurintas“ SLA. ant \$1,000.00, o ne ant \$500.00 kaip kad jo žmona buvo „beįsiurinanti“ į „anglišką“.

SLA. organizatorius gerai išdėstė ir Butkus jau buvo pertikrintas SLA. gerumu, tik buvo dar vargo su Butkiene. Ji vis „savo“ laikėsi ir gana. Ji tvirtino, kad „insurance“ yra geresnė. Bet galų gale visų buvo sutikta ir pamatyta, kad „insurance“, „palicijė“ yra padaryta kabiškai, kurie su ja mažai apsipažinusį žmogų supainioja ir tokiu būdu šimtai panašų, kaip Butkus, atsiduria su apsisaugojimu įvairiose „insurance“ kompanijose, mokėdami dvigubas mokesčius ir tokiu būdu atiduodami savo sunkiai uždirbtus centus milionieriams. Butkus gavęs tinkamą supratimą apie SLA., džiaugėsi ir tą

patį vakarą Petrelį įrašė į Susivienijimo vietinę kuopą ant \$1,000. Nemažai džiaugėsi ir SLA. organizatorius, nes jis gavo į SLA. naują narį jaunuolį.

K. Demūkis.

Kuopu Susirinkimai

Akron, Ohio. SLA. 198 kp. susirinkimas įvyks balandžio 13 d., svetainėj 772 Raymond St., 1 val. po pietų.

K. Joneliūnas — koresp.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp. susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 2 val. po pietų, M. Ambrzevičiaus svetainėj. Bus rinkimas Pild. Tarybos ir delegatų seimam.

J. Paškevičius — sekr.

Mt. Greenwood, Ill. SLA. 178 kp. susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 12 val. dieną, po num. 3234 W. 111 St. Bus rinkimas Pild. Tarybos ir delegatų seimam. Po susirinkimo dykai bus skani vakarienė ir kt.

SLA. 178 Kp. Valdyba.

Plymouth, Pa. SLA. 5 kp. susirinkimas įvyks balandžio 14 d., 7:30 val. vakare, J. Kunigonio svetainėj. Bus rinkimas Pild. Tarybos ir delegatų seimam. J. Kunigonis — sekr.

Springfield, Ill. SLA. 275 kp. susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 2 val. po pietų, Labor Temple svetainėj, kampas 6-th ir Washington St. Bus rinkimas Pild. Tarybos ir delegatų seimam.

SLA. 275 Kp. Valdyba.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 361 jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 3:30 val. po pietų, Poteliuno svetainėj, 53 Bank St.

E. Užupitė — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 2 val. po pietų, Sweet'o salėje, kampas Main ir Lloyd gatvių. Bus rinkimas Pild. Tarybos.

V. V. Vaišnora — sekr.

Paieškojimai

Ivanauskas Antanas, išvykęs į Ameriką iš Klovainių miestelio, turįs seserį Oną ir giminaitį Marcijoną. Gyvenęs ir dirbęs kažkur kasyklose. Paieško giminaitis.

Davidonis Viktoras, 33 m., išvykęs 1929 m. kovo mėnesį iš Rygos į Kanadą. Kilęs iš Setos valst., Kedainių apskr.

Skirpstunas Pranas, kilęs iš Paikūnio miestelio, Amerikon atvykęs apie 1906 m. Gyvenęs Gilberton, Pa. Prašoma suteikti žinių ar jis gyvas ar miręs.

Charnas Rafailas (Ralph), Dovydo sūnus, seniau gyvenęs 33 Harold St., vėliau 93 Monroe St. vėliau 181 Walnut St., Boston, Mass.

Kondratas Aleksandras, seniau gyvenęs 867 Fillmors Ave., Buffalo, N. Y. Paieško sesuo Leonora.

Drulis Antanas, Amerikon atvykęs 1904 ar 1905 metais, gyvenęs pas seserį Mirijoną Publincę.

Kaminskas Jurgis, seniau gyvenęs Buffalo, N. Y., vėliau išvykęs dirbti į Connecticut tabako ūkį.

Andriuskevičius Vincas, kilęs iš Žiegdžių kaimo, Pažaislio valst., Kauno apskr., Amerikon atvykęs 1911 m., gyvenęs Bayonne, N. J. ir vėliau Tower City, Pa., grįžęs po karo iš Amerikos armijos išvykęs kitur.

Petrauskas Jurgis, turįs brolių Liudviką, gyvenęs Boston, Mass. Paieško giminaitis.

Kaškelis Jurgis, tėvas ir tuo pat vardu sūnus, Amerikoje prieš karą gyvenęs Pittston, Pa. ir Port Gryfick, Pa. Maya St. 1138-a, kilę iš Luokės valst., Telsių apskr.

Stogis Kazys, gyvenęs Molin, Ill., kilęs iš Šiaulių apskr.

Morkis Vincas, gimęs 1904 m. Baisogaloje, Kedainių apskr., Amerikon išvykęs birželio 14 d. 1929 m. iš Hamburgo.

Mikulėnas Jurgis ir Agota, turi vaikus Erniją, Adolfą ir Bronių, kilę iš Švenčionių apskr., Tverės valst., Pakalnės kaimo, gyvenę Grand Rapids, Mich.

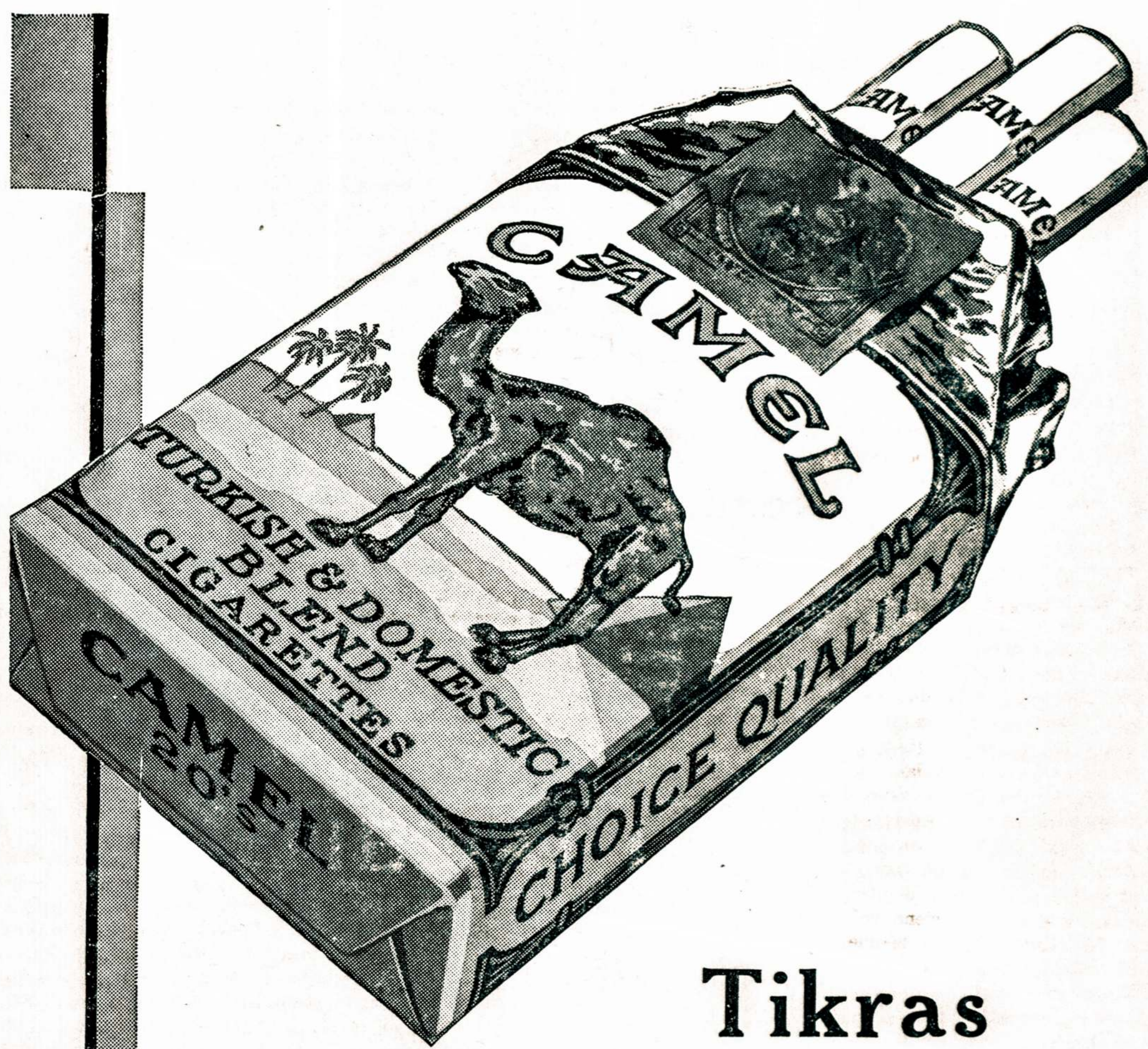
Adamanytė-Rikauskienė Jieva, ištekėjusi už Adomo, Amerikon atvykusi 1912 m. Paieško motina Marijona.

Endriulaitis Andrius, Andriaus sūnus, gimęs Jurbarko 1896 m., Amerikon atvykęs 1912 m., iki 1916 m. gyvenęs Boston, Mass. pas dėdę Adomą Vagnerį, 375 Athens St.

Ziobienė Agnė ir Juozas Ziobys, kilę iš Mariampolės apskr., nuo Prienu. Paieško giminaitis Ona Aukštakalnytė.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji kviečiami maloniai atsiliepti šiuo adresu:

Consulate General of Lithuania,
15 Park Row, New York City.

Tikras Cigaretų Malonumas

KODĖL ESAT PATENKINTI mažesniu cigaretų malonumu, kuomet už tą pačią kainą jus galit turēt Camel cigaretų malonumą?

Camels yra skirtingoj klasėj. Jei jus tik norit dumus leist, bet kas bus gerai. Bet jei jus norit pažint tikrą rukymo malonumą—gėrėtis lengvu, numokusių geriausiai sumaišytų naminių ir Turkijos tabakų kvapu, iki aukščiausiam laipsniui gerumo dvestam moksliskais metodais išdirbystėj ir nesugadintam pervirš taisymą—tuomet Camel cigaretas—yra jusų cigaretas.

Camel cigaretuose rasite visą puikiausią malonumą, kurį galime rast rukyme.

CAMEL

geresnis cigaretas

PAKEISTAS PLANAS

Del Dezinacijos Telefono Centralinių Ofisų
NEW YORKO MIESTE

PRISITAİKANT reikalavimams busimo telefonų augimo, paprastas pakeitimas budo del nurodymo telefono centralinių ofisų bus įvestas New Yorko mieste Ateinantį Gruodį.

Tie kurie naudoja telefono numerius ant rašomų medegų gal pageidauts vengti apskrovimo sandėlyj daugiau negu reikalinga tarp dakties ir Gruodžio. Kiekvienas užsisakytas bus patiriamas apie jo pakeistos centralinio ofiso dezinacijos ganėtinai iš anksto jo įvedimo. Planas nereikalaus permainos linijos numerių.

Prasidedant su išleidimu ateinantį Gruodį žiemos 1930-1931 vadovų, kiekvienas centralinio ofiso pažymėjimas talpins numerį. Šis planas daleis naudojimą, kuomet bus reikalas, to pačio vardo del kelių centralinių ofisų, kiekvienas skirtingas nuo kitų per kitokius numerius, kaip WO rth 2, WO rth 3, WO rth 4 ir tt.

Pakeistas planas nepažidins skaitliaus ciferblatų operacijos, nes ofiso numeris bus vietoj trečios raidės dabar veikmėj ciferblatų įstatymuose kiekvieno ofiso.

Pavyzdžiui, jeigu numeris yra po nauju planu
WO rth 2-7324, bus cifeblatuojamas W-O-2—7-3-2-4.
Šaukiant balsu, numeris bus paduodamas operatorėi
„Worth-du (pauza) septyni-trys-du-keturi.“

Yra dabar 182 centralinių ofisų pažymėjimai naudojami New Yorko mieste, paaugimas 88 į dešimtis metų. Mes aprokuojam kad 50 ar daugiau bus dadėta per ateinančius penkis metus tikiai. Po dabartiniu būdu, kiekvienas naujas ofisas reikalauja skirtingo vardo. Taip besitęsiant būtų greitai laiku negalima išrinkt naujų vardų kurie būtų lengvai vartojami per užsisakytuos, skambėtų ganėtinai skirtingai nuo kitų vardų kurie naudojami mieste ir apilinkės teritorijose ir pritaikinti naudojamus ciferblatų kodus jų trijose raidėse.

Pakeistas planas daleis laiku platesnį naudojimą dabartinių vardų, ir nereikalaus kad publika susipažintų su keletą naujų vardų kiekvieną metą. Planas talpina savyj del telefono naudotojų tik mažą permainą nuo dabartinės metodos. Jis prisitaiko prie išplėtimo užsisakytos tiesioginio ciferblatui ploto ir vėliau įimant priemiesčių tolymesnių vietų.

Per perkeitimo laiką, kol vadovai yra dastatomi ir publika prispratina prie naujų dezinacijų, bus patvarkimas priimti ir užbaigti pašaukimus per seną ar naują metodą.

Nors pilna informacija bus suteikta prieš įvedimą naujo plano, bile biznio ofisas mielai atsakys į klausimus.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Geologinė žmogaus išsivystymo Istorija

Rašo M. Stakėnas.

(Nuoseka Harvardo univ. geologijos profesorius Dr. Kirtley F. Mather paskaitų „The Geologic History of Mankind“).

Lowellio Institutą, tarpe kovo 4—28 dd., Harvardo univ. mokslinčius, autorius prof. Dr. K. F. Mather davė 8-nias paskaitas. Pirmą paskaitą kovo 4 d. buvo „Gamtos ir akmens rekordų paaiškinimai“ (The Nature and Interpretation of the Record in the Rocks). Pirmoji paskaita gvildeno žemės susitvėrimo ir gyvybės atsiradimo istoriją. Aiškino elementų aktyvumą, akmens - sluogznių besivystymą. Esą, kelių elementų susivienijimas pagimdė naujus elementus, išaukė evoliuciją kiekvienoje gamtos srityje. Gamtos sričių aktyvumas parodo mūsų planetos (žemės) gyvybės kroniką nuo 7 milijonų metų prieš Kr. gimimą.

Antroje paskaitoje prof. Mather „The Ancestry and Advent of Placental Mammals“ išdėstė žinduolių atsiradimą. Reikia, per daugelį milijonų metų ant žemės gyvūnai buvo taip vadinant šaltakraujai, kaip tai: žuvys, amfibijos ir primityvūs reptilijos. Dinausarai, žinduoliai gyvūnai atsirado tik-tai tarpe 100—40 milijonų metų prieš Kr. gimimą.

Trečioje paskaitoje prof. Mather „The Tertiary Primates“ (Trečiaieiliai žymiausi). Pagal lektoriaus, trečiaieiliai gyvūnai padarė Eocenos gyvybės amžius. Kitaip sakant, žinduoliai padarė progresą link beždžionizmo.

Ketvirtoji ir penktoji paskaitos „The Anthropoids of The Old World during The Great Ice Age“ (Beždžionizmo sename sviete laike ladinmečio). Ladinmečio beždžionizmo liekanos rastos liudija, kad žmogysta linksta protin-gyn. Mat randama, kad žmogysta jau pradėjo vartot akmeninius įrankius. Tokios eros primityvūs žmogystos kultūros tvėrmis ar įrankiai yra istori-ko arba protinio pobūdžio. Archaiologai ir priešistorikai turi apie 5 primityvūs priešistori-ko kultūros. 1) Pro-Celline, 2) Mauserinė, 3) Anagnininė, 4) Soltrinė ir 5) Magdaleninė. Tokių priešistorinių savitinių kultūrų liekanos liudija apie išnykusių primityvių žmogys-čių kultūringumą tarpe 15—20 tūkst. metų prieš Kr. gimimą.

Amerikoje žmonės Gyveno 40 Tūkst. Metų Atgal.

Prof. K. F. Mather 6-ta paskaita buvo „Glacial Man in America“ (Ledinis žmogus Amerikoje). Lektorius nurodė, buv Amerikoje ledinėje eroje, apie 40 tūkst. metų atgal, gyveno savotiški žmonės. Manoma, jie buvo atkeliavę iš Azijos apie 30—40 tūkst. metų atgal, tuojau po paskutinio ledinmečio amžių. Čia prof. Mather peržvelgė Amerikos priešistoriškus žmones Arctus, Mayanečius, kurie gyveno nuo senai Meksikoje ir kitur Centro Amerikoje. Pietų Amerikoje Incas yra priešistoriška Ameri-ko žmonių liekana. Lektorius peržiūrėjęs Amerikos archiolo-gines ir anthropologines lieka-nas tvirtai pareiškė, buv Ameri-koje dar prieš užbaigę pas-kutinės ledinės eros žmogysta gyveno. Nėra jokių darodmyų, kad ji būtų buvęs čia išsivys-čius. Greičiau buvo atėjus iš kitur.

Prof. Mather septyntoje pas-kaitoje „The Geologic Basis of Human Prosperity“. Pastaro-ji paskaitoje lektorius didimo-je iliustravo evoliuciją. Prof. M. ther, kaip stambus evoliu-čin stas, mano buv evoliucija egzistuoja nuo senai kiekvieno-je gamtos srityje.

Paskutinė, 8-ta paskaita „The Geologic Future of the Earth as an Abode for Man“. Paskutinėje paskaitoje lektori-rius iliustravo mūsų planetos (žemės) ateitinę buveinę. Že-mės gyvybės gaivumas priklaus-šas nuo saulės plesnumo. Pa-ti saulė produktuoja gaivum-ą-energiją. Tai gi pabaigos svieto negali but. Žemė yra per gyvenus daugel smugių. Bet nė viena iš pergyventų katos-trofų žemės išnykimo neprida-vė ir griežto pavojaus turėt nebuvo senoje praityje. Tai gi nesimato ir tolimoje ateityje.

Gyvybės Kronika Arba Skirtingos Eros.

Ant mūsų planetos vadina-mos žemės gyvybė gyvuoja nuo biliono metų. Mūsų planetos primityvė gyvybė iki dabartinio laikotarpio pergyveno 7-nias ga-dynes arba skirtingas savotiš-kas eras. Prieš bilioną metų mūsų planeta pergyveno negy-vingumo erą 1) Azojikinę Ga-dynę. Tos gadinės eroje iki 1 biliono, 600 milijonų metų prieš Kristaus gimimą mūsų planeta neturėjo jokios gyvy-bės.

2) Archiorojoskos gadinės amžiai prasidėjo 1,600,000,000 — 360,000,000 metuose prieš Kr. gim. Toje gadinėje pasi-rodė primityvė arba ankstyva gyvybė dar be nugarkaulio, ne celine.

3) Protorojojiškos gadinės amžiai stovi tarpe 600 milijonų

iki 360 milijonų metų prieš Kr. gimimą. Protorojojiškoje ero-je ant mūsų planetos gyvybė jau buvo celine.

4) Paleozojiška era stovi tar-pe 360—150 milijonų metų prieš Kr. gimimą. Šioje ketvirtoje arba paleozojiškoje eroje jau pasirodė sausžemio gyvūnai, turinti nugarkaulį.

5) Mesozojiškoji era stovi tar-pe 150—40 milijonų metų prieš Kr. gimimą. Šioje eroje jau pasirodė dinaurai, paukščiai ir kiti augštesnio išsivystymo gy-vūnai.

6) Kenozojiška era stovi tar-pe 40 mil. ir 500 tūkst. metų prieš Kr. gimimą. Šioje eroje jau matoma beždžionizmogis. Užstoja lediniai amžiai. Anot anthropologų ir archiologų pasi-rodė primityvė žmogysta.

7) Psychozojiškos gadinės era taip vadinant jau kulturi-nimosi ar civilizotumo amžiai prasideda prieš 25 tūkst. metų pirm Kr. gimimą. Šioje amžių eroje jau randama žmogaus proto liekana, kaip tai Pildau-ninės žmogystos, Grimaldinės (negriškos). Anthropologai ir archiologai šioje eroje randa priešistoriškas žmogystas. Cro-dynės ir Neandartelės žmogus parodo savo sąvokos, kultūros, tvarinius. Tie reliukai jau at-vaizdina žmogaus priešistorišką gadinę. Priešistoriška žmogys-ta yra rubežinis link istorišką žmogaus. Mūsų planeta (že-mė) iki kol pasiekė šių laikų fiziškumą pergyveno 7-nias skirtingas eras. Istorinis ar kultūrinis žmogus šiandieninės tverybos pat pat atėjo savotiš-ko kumo eromis. Apie tai kultū-ros istorija parodo šviesiai.

Remkime Musų Klaipėdą

Kiekvienai valstybei begalo svarbu turėti savo portą — iš-ėjimą į juras. Mat juromis lengviausias ir pigiausias susi-siekimas su visu pasauliu. Ta-tai turinčios savo portus valsty-bės žymiai pakyla pirklyboje ir išdirbtyje, kad įlobina šalį ir pakelia žmonių gerbuvį.

Portas teikia šaliai pelną taip krovinių bei keleivių išgabenimu ir įgabenimu, kaip ir jame sustojančių laivų skaičiumi. Lai-vas, sustodamas porte, moka maitą sulig savo didumo. Juo daugiau laivų porte lankosi, tuo daugiau muto surenkama, nors tie laivai ir tušti atplauktų.

Štai kodel Lietuvos valdžia, o ypač Klaipėdos porto valdyba kviečia amerikiečius keliauti į Klaipėdą įvairiomis laivų linijomis, idant kodaugiau visokių laivų Klaipėdoje sustotų.

Pastaraisiais metais daug buvo agitujama už keliavimą Klaipėdon Baltic Amerika Li-nijos laivais. Mat tos Linijos du laivų sustodavo apie penketą sykių metuose ir Klaipėdoje, kaip rodo jos tvarkaraštis 1930 m. Suprantama, iš tų laivų taip reto atsilankymo — pelno portui nedaug tebuvo. Gi da-bar, perėjus tiems laivams į lenkų rankas, nei to pelno por-tas negaus.

Tiesia, viena ar kita laivų kompanija gal pasiųs iš Ameri-ko į Klaipėdą keleivinį laivą vežant specialę ekskursiją, bet to toli gražu neužteks Klaipė-dos porto palaikymui, jei keleiv-čių dauguma keliaus Lietuvon per kontinento portus ir iš ten gelžkelio į Kauną.

Mes, lietuviai, privalome remt musų vienatinį portą Klaipėdą visomis išgalėmis. Tą padaryt galime keliaudami Lietuvon tais laivais, kurie eina į Angliją. Mat iš Anglijos kas savaitę da-bar plaukioja gražūs laivai į Baltijos portus. Iš Londono tie laivai paima lietuvius keleivius ir veža stačiai į Lietuvos portą Klaipėdą. Toji poros dienų ke-lionė Europos pakraščiais ir Kiel kanalu begalo įdomi ir sma-gi.

Ypač smagi toji kelionė da-

bar, kuomet buvusieji toje tar-nyboje seni laiveliai „Baltriger“ ir „Baltara“ pakeisti naujais daug didesniais laivais, butent „Baltonia“ ir „Baltavia“. Tai naujoviški, alejumi varomi, šva-rūs ir greitai garlaiviai.

Laivas „Baltavia“ pastatytas tik šią žiemą tiesioginiam susi-siekimui tarp Londono ir Klai-pėdos. Laikraštis „Lietuvos Keleivis“, rašydamas apie to-laivo inauguraciją Klaipėdoje, štai ką sako:

„Baltavia laivo įrengimas Anglų Lloyd žinovai bei Lon-dono Kupčystės Kamara (Pre-kybos Butas) pripažino kaip pirmiaulius. Laivas yra 344 pė-dų ilgio, 43 pėd. pločio ir 31 pė-dų gylumo, 16 mazgų (apie 35 ki-lometrai) greitumo į valandą; turi naujoviškiausią radio stotį ir povandeninių signalų įrengi-mus. Naujoviškuose jo šaldy-tuvuose 37,000 kub. pėdų didu-mo, telpa 12,000 statinaičių sviesto, neskaitant dar atskirų šaldytuvų kitiems dalykams. Keleivių telpa I kl. — 36; II kp. — 66; III kl. — 372. Laivo įtaisymuose dėta didelio svar-bumo tam, kad ypačiai patogiai įtaisyt trečiosios klasės įrengi-mus.“

O tie įrengimai, kaip liudija dalyvavusieji jo iškilmėse sve-čiai, esą tikrai puikūs: visi kam-bariai tik po 4 lovas, prausyk-las, maudynės, rėdyklos, graži valgomoji salė ir tt.

Tasai laivas su kitu, truputį didesniu dar laivu, „Baltonia“ palaikys nuolatinį susisiekimą tarp Londono ir Klaipėdos.

Cunard linijos milžiniškųjų greitlaivų „Berengaria“, „Aquitania“ ir „Mauretania“ iš-plaukimai iš New Yorko sude-rinti su „Baltonia“ išplaukimais iš Londono taip, kad keleiviai gausa pamatyt Londono miestą, dovanai nakvynę ir valgį vieš-butį ir be tolesnio trūkumo išplaukia į Klaipėdą. Bagažas buna siunčiamas stačiai iš New Yorko į Klaipėdą ir keleiviams nereikia juo rūpintis Londone.

Remkime Klaipėdos portą ke-liaudami ten per Angliją.

Pėbė.

Laisvė

„Musų Vilnius“, straipsnely „Lietuvos Laisvė ir musų „Vil-nius“, bendrai apie laisvę šių minčių paduoda:

Tautos nepriklausomybė ir laisvė turi maždaug tą pačią prasmę, yra sinonimai.

Kas tai yra laisvė?

Į šitą klausimą gausim nevie-nodą atsakymą. Paklausykim kaip laisvę supranta žymiausi laisvės teoretikai.

Moderninių laisvių ideologas — Montesquieu sako: „Laisvė yra teisė daryt visą tą, ką lei-džia įstatymai“. Šis atsakymas negali musų patenkint, nes yra visokių įstatymų. Rusų carų viešpatavimo laikais, mes turė-jome tiesę daryt visą ką leido įstatymai, bet laisvi anaipol nebuvom. Panašiai laisvę su-prato ir senieji romėnai. Jų didžiausias oratorius ir rašyto-jas — Ciceronas šitaip suprato laisvę: „Visi esam įstatymų ver-gai, kad galėtumėm but lais-vi“.

Francuzų didžiosios revoliuci-jos paruošta žmogaus teisių dek-laracija laisvę šitaip supranta: „Laisvė yra tai galimybė daryt visą tą, kas nekenkia kitiems“.

Laisvė kaip mes ją suprantame yra teisė, galimybė laisvai spręst savo likimą, teisė laisvai vien tik savo valia valdytis.

Laisvė nėra beribė. Pavie-nio žmogaus laisvė ribojama kitų žmonių laisvės bei teisėmis. Kitaip sakant individuali laisvė turi socialias ribas, o visuome-nės, tautos laisvė ribojama ki-tų tautų teisėmis ir etikos pas-tulatais.

Laisvė labiausia branginama. Senovės filosofas Aristotelis la-bai teisingai sako: „Laisvė yra didžiausias turtas. Laisvė yra turtas taip didelis ir taip malo-nus, kad jo nustojus visi kiti turtai nustoja savo skonio ir reikšmės“. „Jokis jausias nė-ra taip sujungtas su musų esme kaip laisvės jausmas. Nuo la-biausia civilizuoto žmogaus iki barbaro visi yra šito jausmo perimti“, sako Fridrichas Didy-sis.

Kodel taip? Todel, kad lais-vė yra įgimta kiekvienam gy-vam sutvėrimui. Netik žmogus, netik gyvulys, net augalas rei-ka laisvę sau laisvės, be kurios jis skursta ir vysta. Ir juo augštesnis organizmas, juo dau-giau jis reikalauja laisvės. „To-bulumas ir laisvė yra du neat-sikriami dalykai“, sako vienas didžiausių gamtininkų Aleksan-dras von Humboldt.

Palyginim dvi gal turtin-giausias gamtos turtais valsty-bes: Rusiją ir Amerikos Jung-tines Valstijas. Rusija sena tūkstantimetė valstybė priklaus-ia ir kultūra ir turtingumu prie labiausia atsilikusių valstybių. Amerikos Jungtinės Valstijos — jaunutės, bet jos šiandien duoda toną visam pasauliui.

Kodel? Rusiją laikė sukau-sę carai, dabar komunistai, A-merika — klasiška laisvių šalis.

Vienas didžiausių poetų Šile-ris sako: „Įstatymas neišauklė-jos jokio didelio žmogaus. Lai-svė auklėja milžinus“.

Paimkim musų pačių istoriją. Senovės lietuviai buvo laisvi. Ir mes žinom kaip jie tą laisvę mylėjo. Viską jai aukodavo: turtą, sveikatą, gyvybę. Po unijos su lenkais tauta pasidalino į luomos: valdovus ir valdomuosius. Venecijos atsto-vas Lippomano, buvęs Lietuvoje apie šešiolikto šimtmečio pusę, šitaip rašo savo pranešime: „Pasauly nėra nelaimingesnio sutvėrimo kaip Lietuvos valstie-tis. Jis nieko neturi savo be to-ką gauna iš savo pono, ko nepa-kanka nei žemiausiam pragyve-nimo būdui. Jie dirba ponui šešias dienas, o dažnai ir visas septynias per savaitę. Kai kur ponai palieka savam darbui nors šventadienį, bet dažnai ir to ne. Taip kad valstietis gali

dirbt del savęs tik naktimis. Jo-kjų švenčių nei poilsio del vals-tiečio nėra. Ir jie taip prie to priprato, kad jei paklausai valstiečio kodel tu šventadienį dir-bi, tai jis paprastai atsako: Ogi ar nereikia šventadienį valgyt? Jie maitinasi juoda duona su-maišyta su pelais, bet ir tos daž-niausia turi tik pusei metų. Daž-nai buna baudžiami mirtin. Nu-teistas mirt turi pats pasikart, o jei nenori, tai mušimu prie to verčiamas“.

Žinoma, kad tokiems vergams buvo vistiek kas juos valdys: savo ponas ar svetimas, nes blogiau but jau negalėjo. Delto Lietuva, kadaise užkariavusi vi-sas tautas iki Juodųjų jūrų, Dono ir Naugardo nebevalėjo nė savęs apsigint ir nustojo ne-priklausomybės.

Teisingai sako filosofas Frank: „Vergas, baudžiaunin-kas absoliutaus viešpatio valdi-nys turi tikrai gimtąją šalį. Tė-vynę turi tik laisvas pilietis. Užtat ir tėvynės meilė yra pa-siekusi augščiausio laipsnio tik pas laisvą tautą“.

Mes džiaugiamės laisve, sa-kom Lietuva jau esanti laisva, nepriklausoma.

ŠVIESA

Šviesa, švietimu vadiname tą, kas nuskaidrina, nušviečia žmo-gaus gyvenimą, kas nudžiovina sąsaras, prakaitą, prasausina po-kojomis skystą gyvenimo purvy-ną. Šviesos naudą visi supran-ta, bet nevisi vienodai įvertina.

Senas priežodis sako: „lašas po lašui ties vienu dalktu kris-damas ir akmenį duobę išmuša.“ Ne kitaip yra ir su žodžiu, net ir su raštu, laikraštiniu žo-džiu. Tik pradėk kokiu nors reikalu vis rašyt ir rašyt, per spaudą šaukt ir ragint, žiūrėk, ir pasieksi norimų vaisių. Taip yra su raginimu šviestis, skai-tyt knygas ir laikraščius.

Jau virš keturiasdešimt me-tų nuo pat pirmojo Daktarų Jo-no Basanavičiaus, Jono Šliupo įkurtojo laikraščio „Aušros“ vi-sokiais balsais šaukiama Lietu-voje: „Skaitykite laikraščius ir knygas, švieskitės ir lavinkitės, kad butumėte šviesesni, kilnes-ni, kultingesni ir laimingesni. Skaitykite, skaitykite ir platin-kite lietuviškus laikraščius ir knygas.“

Ir vis gi pasirodo, kad tie nepaliaujami šauksmai nenuei-na vėjais. Pirmasis lietuviškas laikraštis „Aušra“ vos teturėjo keletą dešėčių skaitytojų. Po „Aušros“ už keleto metų gimę Dr. Vinco Kudirkos „Varpas“ su „Ukininku“ susilaukė jau ke-leto šimtų skaitytojų. O 1904 metuose spaudą atgavus, pima-sis dienraštis „Vilniaus Žinios“ pasiekė net 7,000 skaitytojų. Šiandien kai kurie Lietuvos laik-raščiai jau priskaito dešėtkus, net šimtus tūkstančių skaityto-jų (pav. „Musų Rytąjus“).

Bet toli gražu dar nevisi lietuviai laikraščius skaito. O reikėtų ir butina reikėtų, kad neliktų nė vieno lietuvio, kuris neskaitytų laikraščio. Jeigu šiandien visi lietuviai nuodug-niai skaitytų laikraščius, tai mu-sų spauda tikrai gerai gyvuotų.

Atsimenu prieš karą buvau Latvijoje. Ten, tai tikrai buvo galima pasakyt, kad visi latviai laikraščius skaito. Ten visi, nuo seniausio ligi jauniausio, nė vienos dienos nepraleisdavo be laikraščio. Tad, žinoma, ir laikraščius ten išeidavo šimtai tūkstančių ekzemplių. Ten ką vienas žinodavo, tą visi žinoda-vo, tad ir visokiems pėpalams ten vietos nebuvo. Dabar, kiek teko patirt, spaudos ir laik-raščių reikalai Latvijoje dar geriau stovi. Tas reiškia tautos kultūringumą. Mes spaudos sri-tyje daug ko galėtume iš latvių pasimokyti.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

NEGALIMA.

Atmesk dvi pirmąsias šios antraštės raides, o pamatysi kai bus GALIMA.

Nieko pasauly trokštančiai širdžiai nėra negalimo. Štai jau artinasi mieloji vasarėlė. Lietuvoje, vasaros me-tu, didžiausia darbimetė. Tas pats ir kitur, kur žmonės žemės apdirbinėjimu užsiima. Miestų gyventojai, sulaukę vasaros, aptingsta ir naudojami visomis progomis, kad pasiliuosavus iš savo pareigų ir praleidus dienas kur nors pajury, prie vėse-snio, tyresnio oro.

Išmintingas tas, kuris gali sukcentruot visas savo jėgas ir naudotis progomis tuomet, kuomet kiti tinginiauja. Dauge-lis sako: vasarą negalima niekuo svarbesniu užsiimt, nes žmo-nes sunku prie veikimo pritrakt.

„Negalima“ žodis tik neišmanėlių žodyne vietos turi. Iš-mintingi žmonės jo nevartoja.

Napoleonas tai pareiškė ir įrodė. Jis vedė savo kariuo-menę per Alpų viršunes, pačiame viduržiemį, tuomet kai jo priešas manė jog negalima per kalnus pereit ir net nespavo apie užpuolimą.

Kuomet Napoleonas už jo tokią drąsą buvo giriamas ir augštinamas, atsakė: „Žiemos metu geriausia per kalnus eit, nes į pakalnę lengva čiuožt, kuomet užlipi ant viršaus kalno. Aš neužpelniau jokio pagyrimo, be to, kad aš netikėjau sapa-liojimui neišmanėlių, kurie sakė jog negalima“.

Edisonas, kuris dirbo prie savo instrumento kaip žinių persiuntėjas, kiekvienai persiunčiamai žinia turėjo turėt at-skirą vielą. Jis žinojo, kad elektros srovė bėgy vienos sekun-dos apeina septynis kartus apie visą pasaulį. Jis pamanė, kad viena viela ir tuo pačiu momentu galima persiust keletą žinių, ir žodis negalima Edisono minty nerado vietos.

Fordas, kuris dirbo kaip naktinis sargas, gaudamas \$20 savaitėje, praleido valandų valandas, net ištisas naktis mas-tymui ir eksperimentavimui. Jis nepraleido veltui nė vienos nakties.

Fordas padirbo vieną mažą karuką, kaip pavyzdį, ir pa-reiškė, kad jis, trumpoj ateity, padirbs mažiausiai dešimts tūk-stančių karų per metus. Tie, kurie su savim nešiojasi žodį „negalima“ Fordo pareiškimui tik juokėsi.

Tačiau iki šiam laikui Fordas išleido ne dešimts tūkstan-čių, bet suvirš dvidešimts milijonų automobilių.

Šiuo vaizdu autorius nori įrodyt, kad pasirįžimas su žo-džiu be dviejų raidžių padaro galima. Tik tas, kuris neturi valios ir ištvermės, vartoja pilną žodį negalima.

Tvirta valia, atsakymas vartot žodį negalima, akus iš-mokino skaityt, vargšai paliko turtuoliais, silpni tvirtais. Gar-sų karininkai su pulkais galingos armijos galima nugalėt. Bet pasirįžusio kaimiečio nenugalėsi.

Tad pageidaujama, kad kiekvienas pamirštų žodį nega-li-ma, ten kur galima be jo apsieit. Jaunuoliai, kurie esate pa-sirįžę savo gyvenime ką nors augštesnio atsiekt, nevartokit to žodžio ten, kur be jo galima apsieit. Taip pat ir suaugu-siems, arba seniams, dar vsarbiau su tuo žodžiu atsisikirt, nes nedaug metų beliko gyvent, tai kad ir vėliau, bet geriau negu niekad ką nors gyvenime atsiekt. Turėdamas tvirtą valią, pa-sirįžimą, dar gali didelių darbus atlikt. O jei kas kokį nau-dingą darbą atlieka, niekuomet jis nesusinaikina. O kas gi savo darbo vaisiais nesidžiaugia?!

Laimingu but daug lengviau, negu nelaimingu. Sveikam ir normaliam žmogui yra sveikiau vaikščiot negu sėdėt.

Dideliausia žmogaus nelaimė, tai ta, kad budamas seniu neturi ką parodyt, kuom pasididžiuot ir pasidžiaugt. O kad tą turėt, tai reikia dirbt su pasirįžimu, atmetus dvi pirmąsias raides antraštėje. Tuomet pamatysi, kai viskas bus galima.

Mūsų spaudos keliai yra kry-žiaus keliai. Kas žin, ar ku-rios kitos tautos kuomet span-da tiek daug smugių perkentė-jų, kaip mūsų — lietuvių — spauda. Tik žvilgtelėkime į praeitį ir pamatysime, kad mu-sų spauda virš 40 metų buvo draudžiama, nes Lietuvos prie-šai rusai su spaudos uždraudi-mu norėjo Lietuvos gyvybę nu-slopint, norėjo šviesą užgniaužt. Be to jiems nepasisekė. Po ilgų kovos metų ir Lietuvos žmonių varginimo, rusų galybė sutrupėjo. Rusai buvo priver-siti mums spaudą atiduot. Ir tai įvyko 1904 metuose. Spaudą su-gražino, bet niekas nebesugr-žino tų už spaudą kentėjusių ir žuvusių aukų, niekas nebeatly-gino už tuos vargus, kuriuos šim-tais už spaudą lietuviai tremia-mi ir persekiojami Rusijos gi-lumoje iškentėjo.

Šiandien turėdami savo val-stybę ir savo lietuvišką laisvę bei nepriklausomybę, itin turė-tume brangint savo spaudą, ku-o plačiausiai laikraščius ir kny-gas platint ir skaityt, nes spau-da, tai yra — šviesa.

Ir koks kvailas nusivylimas! Peikėme rusus, keikėme jų cen-zūrą, kuri neduodavo mums lais-vių nė žiotelt. Bet tai buvo rusai ir mes, politinės nelaimės slėgiame, buvome jiems priklausomi. Šiandien didžiujamės savo nepriklausomybe, o cenu-z-

Tel. Mansfield 4759
Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Nedėlioms ragal sutartį
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisiuotas Graborius ir
Balsamotojas.
Apraudo visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 73-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

LIETUVIAI AMERIKOJE

MAHANAY CITY, PA.

D. L. K. Vytauto 500 Metų Jubilėjaus Reikalai.

Šių metų kovo 23 dieną įvyko vietinių draugijų atstovų susirinkimas, aptarimui surengti paminėjimą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų jubilėjaus šventės. Dalyvavo apie 40 asmenų ir vadovaudamiesi patriotiniais jausmais, vienbalsiai nutarė vienbalsiai toki apvaikščiojimą rengti. Bet kad tokį apvaikščiojimą padaryt dideliu ir labiau reikšmingu, tai nutarė kviesi ir visus šios apylinkės lietuvius prie šios reikšmingos lietuvių tautos šventės prisidėti. Gi kad sužinojus, ką mano kitų kolonijų bei šios apylinkės miestų ir miestelių lietuviai apie šią mūsų pradėtą darbą, tai likosi nutarta kviesi visų šios apylinkės lietuvių draugijų suvažiavimą.

Todel, mes žemiau pasirašysime, augščiau minėtų susirinkimo išrinkti ir įgalioji, šiuo krei-piamės prie jų brangūs broliai ir mielos sesutės lietuviai ir kviečiam dalyvaut suvažiavime, kuris įvyks sekmadienį, šių metų balandžio 27 dieną, 2 val. po pietų, šv. Juozapo Lietuvių Parapijos svetainėje, prie West Mahanoy St., Mahanoy City, Pa.

Yra kviečiamos visos lietuvių organizacijos bei draugijos prisijusti savo atstovus, kaip tai: parapijos, chorai, Susivienijimų kuopos, T. M. D. kuopos, vietinės pašelpinės draugijos kaip moterų taip ir vyrų, įvairūs klubai ir tt.; žodžiu, visos tos organizacijos, kurios tik jaučiasi lietuviškos ir kurioms to didelio lietuvių tautos vyro, D. L. K. Vytauto, vardas ir prisiminimas yra brangus.

Butų gerai, kad įvairios draugijos savo atstovai įduotų man datus. Musų supratimu galėtų dalyvauti ir prie šito darbo prisidėdami šių miestų bei miestelių lietuviai: Hazleton, McAdoo, Coal Dale, Tamaqua, Tuscarora, Middleport, New Philadelphia, Cumbola, Port Carbon, St. Clair, Pottsville, Minersville, Frackville, Gilberton, Maizeville, Mahanoy Plane, Girardville, Ashland, Mt. Carmel, Kulpmont, Shamokin, Lost Creek, William Penn, Shenandoah, Mahanoy City ir kitų miestelių čia nesuminėtu, bet gyvuojančių šioje apylinkėje.

Mahanoy City lietuvių draugijos, kurių atstovai praėjusio susirinkime nedalyvavo, yra kviečiamos šaukiamame suvažiavime ypatingai dalyvaut.

Šitas yra viešas ir oficialis užkvietimas, todėl gerbiami lietuviai perskaityt šį paraginimą tuojaus apkalbėkite savo organizacijose ir išrinkite atstovus. Atstovų skaičius neapribėjus jama.

Pasitikėdami, kad šitas mūsų užkvietimas ras jumyse, gerbiami lietuviai-vės, gausaus pri-tarimo, liekamės:

S. Gegužis, Pirm.,
O. Navikaitė, Sekr.,
Kun. P. C. Česna,
V. Jusaitis,
A. Ramanauskas,
J. Žarnauskas.

HARTFORD, CONN.

Vytauto Draugija Rengiasi Minėti D. L. Kunig. Vytauto 500 Metų Mirties Sukaktuves.

Viena iš stambiųjų šio miesto Vytauto Draugija rengiasi prideramai pagerbti savo patroną Vytautą, paminėdama D. L. K. Vytauto 500 metų mirties sukaktuves gegužės 30 d. (Memorial Day). Apvaikščiojimas šios tautiškos šventės bus Hartfordo Lietuvių Draugijų Parke, Glas-tenbury. Prisirengimas yra daromas su dideliu pasišventimu ir nepaprastai dideliu progra-mu; yra pakviesti žymūs kalbėtojai ir chorai, kurie išpildys tos

dienos programą. Taip gi pakviesta judamųjų paveikslų lie-tuviškos bendrovės fotografai nufotografavimui visus dalyvius šiame apvaikščiojime, idant tos dienos išskilmės žymė paliktų ne tik atminčiai, bet, kad tą apvaikščiojimą matytų ir kiti Amer. liet. kolonijų lietuviai, taip gi ir Lietuvos žmonės ju-damuose paveiksluose.

Vytauto Draugija yra pakvie-tus vietos ir apylinkės visus lie-tuviškas draugijas dalyvaut šiame Vytauto 500 m. mirties šven-tės apvaikščiojime. Kiek teko sužinoti, tulos draugijos jau yra nutarę prisidėti, o iš kitų dar laukiama atsakymo. Iš viso prisirengimo matyt, kad Vytau-to Draugija turės geras pasek-mes ir užsielėnys sau didelę gar-bę vietos lietuvių tarpe, atlik-dama tokį gražų ir labai tiks-lingą darbą pagerbdama lietu-vių tautos didvyrį Vytautą.

Rašančiam šį pranešimą ten-ka tik tiek pasakyti, kad visų Hartfordo ir apylinkės lietuvių priedermė kuo galint Vytauto Draugijai padėti ir skaitlingai jos rengiamame Vytauto mirties jubilėjaus paminėjime daly-vaut.

Korespondentas.

CHICAGO, ILL.

Krauciūnų 25 Metų Vedybų Sukaktuvės.

Sekmadienį, kovo 2 d., 1930 m., iškilmingai paminėta Alek-sandro ir Edvygos Krauciūnų sū-dabrinės vestuvės. Tai įvyko jubiliejaus nuosavoj gražioji rezidencijoje, 5416 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Krauciūnai yra darbštūs, nuo-širdūs ir pavyzdingi žmonės. Taip gi jie daug metų priklaus-o prie SLA. ir kitų organizaci-jų.

Ponams Krauciūnams pavyko išauklėti dukterį Elena ir sūnų Kazį pavyzdingais jaunuoliais. Kad atsilvygint tėveliams už jų jų vargus ir trusą, vaikai, slap-tai susitarę, surengė savo my-limiems tėveliams pagerbt jų 25 metų vedybų sukaktuvėms paminėjimą-bankietą, į kurį su-prašė artimus gimines ir drau-gus apie tai nieko tėvams ir kt. nesakydami. Kai svečiai tapo pakviesti prie prirengto valgiais ir papuošto sidabrinėmis vestu-vėmis atatinančiomis gėlėmis stalo, tai svečiams buvo tikras suprizas, nes jie tik dabar su-žinojo kame dalykas.

Laikė užkandžių, prie stalo pasakyta eilė gražių kalbų ir linkėjimų ponams Krauciūnams ilgiasiu metų sulaukt ir lai-mingiems švent 50 metų auksi-nes vestuves.

Taip gi jaunuoliai, Elena ir Kazys Krauciūnai, atmindami savo tėvų giminį kraštą-Lietu-vą ir gerai žinodami, kad ten randasi daugybė vargstančių našlaičių ir kad jiems yra rei-kalinga pagalba, tai jaunuoliai Krauciūnai bendrai suaukojo \$12.00, kurie pasiūsta į Kauną našlaičių prieglaudai ponios Šle-ževičienės vardu.

Aš nuo savęs linkiu pp. Krau-ciūnams sulaukt gilių senatvės ir džiaugsmingai švent 50 metų sukaktuves.

Dalyvis.

CHICAGO, ILL.

Daktarams Žinotina.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos susirinkimuose at-kartotinai buvo išreikšta, kad kiekvienas jos narys nors sykį metuose suteiktų referatą, ar nors kokį nepaprastą pataloginį spesimentą iš patyrimo savo praktikos. Apie tai savo laiku buvo pranešta laišku kiekvie-nam draugijos nariui.

Dauguma narių į tai reagavo teigiamai, ir ne tik referatą, bet ir pataloginį spesimentą de-monstravo. Bet randasi nema-žai narių čia pat Chicagoje, ku-

rie iki šiol dar net temas savo referatų nepridavę draugijos sekretoriui. Tai ką gi sakyt apie tolimesnių kolonijų gerbia-mus kolegas, kurie gyvena Bal-timorėje, Bostone, Philadelphi-joje, Brooklyne, Detroite, Pitts-burge ir kitur?

Štai mėginame sukonce-n-truoti jėgas ir sušaukti Ameri-kos Lietuvių Daktarų Kongre-są Chicagoje, birželio mėnesy šių metų. Bet jei taip lėtai, tai žiūrės diduma gerbiamų ko-legų, tai nors kongresas ir i-vyktų, bet visgi nebus toks pil-nas ir nuosėklusis kokį pageidau-jia draugijos valdyba.

Idant kongresas įvyktų ir bu-tų pasekmingas, reikia daugiau entuziazmo ir pasirizmo netik iš pusės draugijos valdybos, bet ir jos narių ir nenarių. To gi iki šiol nesimato. Draugijos valdyba dirba iš peties ir nuo-širdies. Valdybai gelbsti vie-nas-kitas jos narys, bet tai toli gražu nepakenkamai.

Sekantis draugijos susirinki-mas, kuris atsis bus balandžio 25 d., š. m., turės galutinai iš-spręst kongreso klausimą.

Tad būtinas reikalas, kad vi-si draugijos nariai, be atsiakl-bėjimo, susirinkimam ateitu lai-ku. Tolimesnių kolonijų, ku-riems nepatogu atvykt susirin-kimam, meldžiame laišku savo nuomonę išreikšti ir prisijust draugijos sekretoriui. Tuo ga-lima būtų galutinai išspręst kongreso klausimas.

Kitas svarbus klausimas turi but išrišta sekančiame susirin-kime, tai „Medicinos Fondas“, medicinos raštams leist. Musų jaunuomenė neturi iš ko medi-cinos mokytis; musų medikų inteligentija neturi kuo savo intelektualinį reikalavimą paten-kinti; musų liaudies neturi iš ko pasimokyti sveiką saugot.

Truksta vadovėlių medicinos mokykloms, taip gi augštomis ir vidurinėms. Truksta mums medi-cinos literatūros.

Štai tik turime vienintelį mėnraštį „Medicina“, ir tas pi-nigiškai vargsta. Netruksta mums kurybos intelektualinį jė-gų musų tautoje; jos pakanka-mai turime. Truksta pinigų.

„Medicini“ gegužės mėnesį su-kanka pirmas dešimtmėtis. Reikia prisirengt prideramai pasveikint jubilieat ir moksliš-kais straipsniais ir pinigais.

Nors „Medicinos Fondas“ yra liaudies reikalas, bet liaudies sa-vo reikalo aiškiai nesupranta ir be paraginimo, be paaiškini-mo pati savaime neprisidės ir neparems pinigais. Reikia ir čia agitacijos komisiją sutvert, kurios pareiga būtų aiškinti liau-džiai „Medicinos Fondo“ svar-bą. Amerikos lietuvių Daktarų Draugija ir čia turi pirmoji pradėti šią šventą darbą. Be pa-sišventimo, be atsidavimo ir gi nieko nepeši. Reikia dirbt. Vie-nas, arba draugijos valdyba ne-pajėgės. Kooperacija gerbiamų kolegų ir laikraštijos čia buti-na reikalas, jei norime gražų, našų darbą nuveikt.

Todel pasitarkime, apgalvoki-me ir pradėkime darbą dirbt — ne tuščiais žodžiais, bet tikru darbu.

Praeitame susirinkime, kuris atsis buvo kovo 28 d., š. m., nors iki vėlumos užsitraukę posėdis, bet tai ne veltui laikas praleis-tas. Tai konstruktyvis vaka-ras. Žmogus išėini iš susirinki-mo kupinas atnaujintos energi-jos, su įgytu nauju pasirizimu dirbt neistanciai.

Sekanti daktarai prisuntė sa-vų referatų užvardinimus, ku-riuos skaitys artimiausiuose draugijos susirinkimuose.

1. D-ras G. I. Blozis, dantis-tas, 2201 W. 22-nd St., Chica-go, Ill. „Užsimezgimas dantų ir jų išsivystymo periodai.“

2. D-ras M. T. Strikolis, 4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. „Advantages and Disadvanta-ges of Some Common Ana-thesia“.

3. Dr. S. J. Rooth, dantistas,

Amerikos Ukis Siandien

Pasirodžius mano straipsniui „Tėvynės“ No. 41 pereinų metų, 45 numerį kritikas, po inicia-lais J. P., mano straipsnį kriti-kavo.

Kadangi J. P., kalbėdamas apie obuolius pasakė, kad jis nemanąs mano kalbamo straips-nio prasmanymu ir vien jis kritikuoja; vietoje kritikuoti ma-žo straipsnį, pasisako apie ukį ir nepasisekimus, ten kur toli-moje vakarų Wyoming valsti-joje. Jis žino jau, kad Ameri-ka šmet pirs iš užsienio obuolių, o aš sakau, kad nepirko. Mano uky sodelis nedidelis, bet vaismedžių yra visokių rūšių. Darbo turiu nuo pirmos kovo iki pabaigai lapkričio kas me-tas. Obuolių šmet, tiesa, ga-vau tik penkis šimtus bušelių; buvo tik pusė tikro našumo.

Jis kalba apie bulves, buk pri-kasęs tik kelis bušelius. Čia nėra jokia kritika, nes kas ki-tas galėjo jų prikasti kelis šim-tus bušelių. Supratimas vest-ukį nėra visų lygus ir ne visi nuvokia į šį tinkamai vest.

Apsistosiu truputį apie sodą ir bulves. Sodo darbas yra to-kiš. Jau dabar reikalaujasi, kad visos sausos ir džiuštančios šakos būtų pašalintos nuo me-džių, nes jos yra pragaistingos. Antra, šakas reikia taip išre-tinti, kad medis gautų įvalias saulės spindulius; esant tan-kioms šakoms, medis negali į-valias suteikt syvų ir negali obuolių gerai užaugti ir išnkt. Reikia pašalinti visos „vilka-šakos“, nes jos medį naikina, siurbdamas syvus.

Pasirodžius balandžio bumbu-rams, reikia liet mišinį sieros kalkių. Tas mišinys užmuša bakterijas ir daugelį žievės va-balų. Po vaismedžių peržydė-jimo, už kelių dienų arba savai-tės, reikia vėl liet su tam tik-ru aliejumi, o vėliau su arseniko mišiniu. Tas užmuša ant jau-nųjų obuolių bakterijas. Neli-ejant buna juodų spuogų ir tas gadina skonį ir vaisių vertę.

Liejimas taip gi užmuša perus kirmyn, kurie vėliau pereina į obuolių vidų, o tokis jau bu-na niekam tinkas, sukirmitės obuolys. Jeigu J. P. būtų savo sunus nusiuntęs arba pats ko-vo mėnesį nuvažiavęs ir būtų pamatęs panašias operacijas, tai jis būtų netik obuolių tu-rėjęs sau, bet būtų jų ganėti-nai pardavęs ir mokestis iš su-rinkyt pinigų už ukį užmokėjęs.

Liejimui sodų reikia turēt tam tikros pumos, kurių yra visokio dydžio ir kainos.

P-ui J. P. į ausį pasakysiu, kad aš nuo vienos obelies gavau 25 bušelius obuolių, vardu „Bald-vin“; nuo antros rūšies gavau 23 bušelius „Northern Spy“ nors ir prasti metal buvo.

Apie bulves tas pats reikalas. Bulves sodinant reikia aptept ar pamirkyt chemikalaiskam mi-šinį. O kuomet bulvės išdyg-sta, jas reikia liet su visokiais mišiniais per visą vasarą. Taip darant, bulvių bus ne keli bu-šeliai, bet keliolika šimtų nuo akro. Dirva bulvėms turi but gerai įtręšta ir jau iš rudens prirengta. Čia jau ir vėl reikia turēt mašinos del bulvių lieji-mo. Yra ukininkų, kurie var-toja sodų mašinas, bet tai nevi-sai reikalui atsako, nes į medį liejasi iš apačios ir viršų lapų puoląs vanduo, ruko pavidale

7054 So. Western Ave., Chica-go, Ill. „Extraction of Teeth.“

4. D-ras P. Z. Zalatorius, 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. „Empyema“.

5. D-ras V. S. Naryauskas, 2435 W. 69-th St., Chicago, Ill. „Mechanism of Erection“.

Diskusantai kiekvienam refe-rentui bus vėliaus paskirti ir paskelbti.

D-ras A. L. Graičunas, Sekretorius.

su mišiniu, užpuola ant viršaus lapų, o iš apačios pati mašina siekia. Bulvės randasi po žė-me ir jas siekiant iš apačios rei-kia kad rynos iš apačios lietu, o antros iš viršaus lietu kartu žuomet veži mišinį su bakka ir pumpą per bulvių dirvą.

Čia pasakysiu, kad apie viską reikia žinojimo, ką darai su ma-žais javais ir sėjant reikia žiu-rēt, kad nebutų bakterijų už-krėsti. Reikia turēt mikrosko-pas.

Po ranka turiu dvidešimtį brošiūrų apie obuolius. Gaunu jas iš keturių šaltinių: žem-dirbystės departamento Penna. State College, Federal žemdir-bystės departamento Washing-ton, D. C. iš dviejų vietų ir to-del susipažinus su esamais jose nurodymais nebuna nuostolių.

Vienas lietuvis man skundžiasi, kad jis beliejant medžius nu-sidegino rankas ir medžius su-gadino; mat jis mišinį nepada-rė kaip reikiant: kur atskiedi-mui vandens reikia aštuonis galionus vandens įpilt, jis pa-vartojo tiesiog rugštį...

Valdžia visus patarimus duo-da veltui, knygas paprašius ir gi veltui atsiunčia. Mano len-tynos tokia literatura nukrau-tos. Jau dariau kelis bandymus ir esu gavęs gerų pasekmių. Bandymai padaryt yra lengva. Paimkime, rugius sėjant. No-rėdamas žinot kas tikrai yra reikalinga, duodi kalkių toną į akrą, mėslo užberi kampą ant viršaus iš rudens, o antrą kam-pą pavasary, kitą pabarstai trą-šomis; na, užaugus rugiams ma-tai kas yra tinkamiausia rugių auginimui. Panašiai gali pasi-elgt ir su kitais javais, o į po-rą metų rasi kas yra tinkamas tavo dirvai ir javams.

Su daržovėmis jau yra sun-tūs, nes čia rasi įvairių dar-žovių, kurios reikalauja vis į-vairių trąšų, mineralinių drus-ku.

Dabar eisime prie apdirbimo žemės ir įrankių vartojimo. P-as J. P. nori vartot dar pri-

mitvį įrankį. Amerikos prity-rės žemdirbys jau vartoja trak-torių ir randa jį išobulintu. Traktorius vartojamas milio-nieriais ir paprasto ukininkėlio. Pirmasis perka didelį, nes jam reikalingas tukstančius akrų apdirbt, o paprastas ukininkas perka Fordo traktorių ir jis savo ukį apdirba taip gerai, kaip turtingas ukininkas.

Su geru kad ir mažu, bet iš-tobulintu traktoriu nėra jokių trukumų; reikia tik mokēt jį vartot. Darbą traktorius atlie-ka trigubai, nes padaro į dieną už šešis arklus: aria nuo dvi-jų iki trijų vagų pagal tavo žė-mės gerumą; jeigu dirva lygi ir akmenys išrinkti, trijų vagų žagrė aria kaip iš pypkės. P-as J. P. kalba, kad su traktoriu negalima bulvių kaupt. Ir gi į ausį pasakysiu: reikia nuimt noragus, o jų vietoje uždēt kaupimui tinkamus noragus (žagrė ta pati) ir darbas eina. Ravė-jimui ir gi uždedama dešimties virbalų noragus ir jau rasi bul-ves ar tai kokuruzus, kopustus ar kitus kas yra ravėjimo rei-kalingas.

Yra ir didelių traktorių, ku-riuos vartoja ant didelių ukų. Su jais atliekama begalinai daug darbo.

Kaip jau sakiau, reikia noro ir but mekaniku, o mokėsi savo ukį dirbt. Man pasirodo, kad pikt visi mažmožiai yra bran-gūs ir samdyt vieno-kito daly-kėlio pataisymui mekaniko taip gi brangiai atsieina. Reikia šis-tas pačiam mokēt, o tuomet traktoriu busi patenkintas.

Kritikuot ir užimt vietą spau-doje reikia pirma pačiam but nors kiek apsipažinusi su pa-tai čiu viduriniu klausimo branduo-liu. Jeigu jums neaišku, tai štai ką aš pasisiūlau padaryt: per „Tėvynės“ redakciją prisi-ųsi jums keletą brošiūrų, ku-rias gaunu iš valdžios, prisi-ųsi taip gi ir savo kelias foto-grafijas su savo Fordsonu kur atlieku darbus.

Baigiu savo straipsnelį ir pa-tariu jums, J. P., savo sodą ap-dirbt ir bulves sodint kaip nu-rodau, o vaisiai bus į metus to-

ki, kad jau pirmą metų jų daug daugiau gausi negu gaudavai. Jonas J. Nienius. (Šį straipsnelį, del vietos stokos, žymiai trumpiname. Au-torius malonės mums už tai at-leis. Red.)

V. Paltanavičiūtė

duoda

piavę lekcijas

184 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 2092

Reumatizmas Sausgale

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgale Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina virš-minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „ŠALTINIS SVEI-KATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER

Naudokite išlaukiniai nuo Skaudamų Muskulų Peršalimų Skausmų Krutinėje Sustingusio Sprando Pečių Skandėjimo Išsinarinimų ir Išsiterimų Neuralgijos

Persitirkinkite, kad gaunate tikrai INKARO vaistą, kuris ant patalo paguldo jums apsuagoti. Knygute, kurioje paduodama pilni nurodymai naujojamu PAIN-EXPELLERIO daugely atsitikimų, pridedama tris kėviškos bukletės. Paroduoda visose vaistinėse po 35c. ir 70c. bonka. Arba galima užsisakyti stačiai iš The Laboratories of F. A. RICHTER & CO. BERRY AND SOUTH FIFTH STS. BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

VISOS PASTANGOS BUS PASVĖSTOS PADARYT KELIONĘ ATMINTINU ĮVYKIUI PILNĄ ĮVAIRUMŲ IR MALONUMŲ DEL TŲ KURIE JOJ DALYVAUS

ISPLAUKIMAS LAIVŲ 1930 M.		Tiesiai iš Klaipėdos	
Laivo vardas	New York	Laivo Vardas	Klaipėdos
LITUANIA Baland. 17		POLONIA ... Gegužės 27	
POLONIA Gegužės 1		LITUANIA ... Birželio 16	
ESTONIA Gegužės 17		LITUANIA ... Liepos 22	
LITUANIA Geguž. 26		ESTONIA ... Rugpičio 18	
		LITUANIA Rugpičio 26	
		POLONIA ... Rugėjo 16	

SMAGIAUSIA, PATOGIAUSIA KELIONE

Del informacijų ir laivakorčių kreipkitės tuojaus pas savo vietos agentą. NELAUKIT PASKUTINIU DIENŲ.

BALTIC AMERICA LINE

8-10 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y. 315 SO. DEARBORN ST. CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BLDG., PITTSBURGH, PA. 616 ST. JAMES ST., MONTREAL, CANADA.

VIETINĖS ŽINIOS

IS SLA. 126 KUOPOS
SUSIRINKIMO.

Balandžio 4 d. vakare, SLA. Centro Raštineje, įvyko SLA. 126 kuopos susirinkimas. Kadangi šis susirinkimas buvo šaukiamas atviru būdu, tad ir narių susirinko skaitlingai. Šiame susirinkime atlikta balsavimai Pildomosios Tarybos rinkimuose ir išrinkta delegatai į busiantį SLA. Seimą sekami kuopos veikėjai: Marė Draugėliūtė, Margarieta Aušriūtė, Zosė Vitaitienė, A. B. Strimaitis, P. Bukšnaitis, J. Varnas, F. Si-manas ir S. E. Vitaitis.

Taip pat nutarta pasiūlyti Seimui du įnešimus, būtent: 1) kad du trečdaliai visos tautiškų centų sumos būtų skirta į S. L. A. Moksleivių Fondą ir SLA. Jaunuolių švietimo Fondą; 2) kad Seimas įgalintų Pildomąją Tarybą perkelti iš Lėšų Fondo galimai didžiausią sumą pinigų į Jaunuolių švietimo Fondą, kad tuo būdu būtų galima netik reikiama paremti jaunuolių veikimą Susivienijime, bet kad būtų galimybės net paskolas suteikt kuopoms, kurios rūpinasi įtaisyti jaunuolių veikimui atatinamų žaislų parkų ir kitų vietų.

Nors susirinkime daug darbo atlikta, bet pirmininkui P. Vasiliauskui susirinkimą tvarkiai vedant visas atlikta nepilnai į porą valandų laiko. Susirinkimas buvo rimtas ir gyvas ir visi nariai su geriausiu upu išsiskirstė iš susirinkimo.

SLA. 126 Kp. Narys.

SLA. 38 KUOPOS
SUSIRINKIMAS.

Balandžio 3 d., „Vienybės“ salėje, Brooklyne, įvyko vietinės SLA. 38 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas buvo vienas iš didžiausių visoje kuopos istorijoje, nes atsilankė net 166 nariai. Pildomosios Tarybos rinkimuose balsavo 161 narys. Kuopos delegatai į busiantį SLA. Seimą išrinkti sekami kuopos veikėjai: A. Mikalauskas, Ks. Strumskis, J. Ambraziejus, J. Glaveckas, J. Ginkus, M. Baltušienė, P. Narvydas, J. Peletskas ir J. Kazlauskas.

Be kitų svarbesnių nutarimų, šiame susirinkime dalyvavę nariai sudėjo \$17.49 kaip auką atsišaukšiam SLA. nariui p. M. Paltanavičiui, kuris dabar yra labai kringioje padėty delei ištikusios jį sunkios ligos. Susirinkimas buvo rimtas ir smagus, taip kad visi nariai susirinkimu patenkinti.

SLA. 38 Kp. Narys.

IS SLA. 355 KP. SUSI-
RINKIMO.

SLA. 355 kp., Brooklyn-Flatbush, N. Y., susirinkimas įvyko sekmadienį, balandžio 6 d. Narių susirinkime dalyvavo skaitlingai. Apkalbėta svarbūs mūsų organizacijos reikalai,rinkta SLA. Pildomoji Taryba ir delegatai į Seimą. Balsuota vienbalsiai už senąją Pildomąją Tarybą. Delegatų į Seimą išrinkta Pr. Bajoras.

Šios kuopos susirinkimai visuomet buna tvarkūs ir rimto pobūdžio. Fracinių ginčų šios kuopos susirinkimuose niekuomet nebuna. Tokiuose susirinkimuose, išties, malonu dalyvaut ir svarstyti organizacijos reikalus.

Rep.

VYTAUTO KOMITETO
DARBUOTĖ.

Pereitą savaitę Central Brooklyn lietuvių parapijos klebono kun. Pakalnio bute įvyko Vytauto Komiteto susirinkimas. Čia kelios komisijos patikė savo darbų programus. Daugiausia kalbėta ir svarstyta ekskursijos į Lietuvą reikalas. Kadangi Baltic America

Linijai pardavus lenkamų savo laivus, tai ekskursijos rengimas žymiai sutrukdytas. Tuo reikalu plačiau pasitart nutarta sekamam susirinkime.

Vytauto Jubilėjaus koncertas nutarta surengti New York'e gegužės 15 d., Carnegie Hall. Tuo reikalu darbuojasi dainų komisija, kuri jau turi suruošus iš visų žymesnių lietuvių kompozitorių kurinių koncerto programą ir tikrino, kad koncerte dalyvaus 8 dideli choralai, sudarydami virš 500 dainininkų bendrą chorą.

Finansų komisija raportavo, kad rūpinasi pagaminti Vytauto Jubilėjaus ženklus ir šiame susirinkime pridavė keletą pavyzdžių. Tačiau nei susirinkimas nei pati komisija tais pavyzdžiais dar nėra galutinai patenkinti ir todėl pavesta komisijai toliau šiuo reikalu darbuotis.

Reporteris.

DIDELĖ NAUJANYBĖ
LIE-
TUVIŲ SCENOJE.

Garsioji A. Sullivan'o komišką operetę „Raganius“ bus tikrai didelė naujanybė lietuvių scenoje, kuomet „Operetės“ choras ją suvaidins balandžio 27 d., McCaddin salėje, Brooklyne. Bus vaidinama lietuvių kalboje ir pažvelgus į vaidinimo dalyvius galima tikėtis tikrai gero vaidinimo. Štai kas vaidins „Raganių“: M. Strumskienė, M. Bagužiūtė, O. Brazaitė, V. Paltanavičaitė, Vitalis Bukšnaitis, F. Morkus, K. B. Kraučius, M. Šteins, K. Saurusaitis, „Operetės“ choras ir didžiulis orkestras. Režisiorius P. Bukšnaitis, kuris šią operetę išvėrė lietuvių kalbon, choro mokytojas ir dirigentas Ks. Strumskis.

Kuomet šitokios jėgos dalyvauja operetės „Raganius“ vaidinime, tai negali būti jokios abejonės, kad vaidinimas bus geras. Be to, kaip solistai-vaidintojai, taip ir visas choras striptais mokinas ir visomis išlaidomis ruošiasi kuopuikliai savo roles atlikti. Belieka tik Brooklyno ir apylinkės lietuvių publikai ruošti skaitlingai šį vaidinimą atlikti. Kad būtų užtikrintais su vieta, tai reikia išanksto nusipirkti bilietus, kuriuos galima gauti laikraščių administracijose ir pas visus „Operetės“ choro narius.

Beveik Muzikas.

MIRĖ JONAS NAUJOKAS.

Jonas Naujokas (Naujokų Cigarų išdirbimo firmos narys) staiga mirė balandžio 6 d. Veliomis buvo 56 metų amžiaus ir plačiai Amerikos lietuviams žinomas netik savo cigarais, bet ir šiaip kaip geras lietuvis ir visų gerų darbų rėmėjas. Veliomis išleido garsųjį Upton Sinclair romaną „Raistas“ lietuvių kalboje. Mylėjo apšvietimą, literatūrą ir visomis išgalėmis prisidėdavo prie kultūrinių darbų.

Veliomis palaidotas balandžio 9 d., Alvyų kalno kapuose. Laidotuviams rūpinosi graborius J. Garšva ir kaip visuomet, taip ir velionio Naujoko laidotuvių p. Garšvo tvarkomos buvo įspūdingos. Tebunie lengva išsėtis velionio Jonui šaltos žemelėje.

Veliomis Draugas.

LIETUVIŲ PROGRAMAS
PER RADIO.

Šeštadienį, balandžio 12 d., 8:30 val. vakare, iš New Yorko radio stoties: 500-WGBS 600-KC bus leidžiama lietuvių programą, kurį išpildys K. Menkeliumiūtė — sopranas, F. Stankunas — bass-barinotas, E. Retikevičiūtė — pianistė ir Radio mišrus aktetas. Programą sudės iš solo, duetų ir mišraus akteto dainų. Patartina lietuviams šio programo

pasiklausyti ir parašyti stočiai, jei tokių programų būtų pageldinama ir ateity.

F. Stankunas.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Pereitą savaitę aplankė SLA. Centrą ir „Tėvynės“ redakciją p. Jonas Teleišis iš Scranton, Pa. Svečias buvo atvykęs New Yorkan savo biznio reikalais, tačiau gražiai lietuviškai kalba ir energingai dalyvauja Scranton lietuvių visuomeniniam veikime, ypatingai daug veikia „Taurų“ Klubu.

RUOŠIASI VELYKOMS.

SLA. veikėjas ir „Vienybės“ B-vės pirmininkas p. J. Ginkus striptais ruošiasi Velykų šventėms ir puikiai išpuošė savo Lietuvišką Palodį. Netik išpuošė, bet ir visokių skaniausių saldinių Velykų šventėms parupino. Turi užtektinai ir Lietuvos „Birutės“ saldinių, kurie pasekmingai konkuruoja su amerikoniškais saldinais.

Brooklyno lietuvių dantistai: Dr. B. K. Vencius ir Dr. A. Petrika prieš Velykas taip pat laibai „būsų“. Matyt visi nori turėti gerai sutaisytus dantis Velykoms, kad galėtų be jokio vargo skaniai valgyti saldinius ir kitus Velykų švenčių skanonus. Nors mūsų ponai Dantistai dirba išsiuopę ilgas valandas, bet sako dar gali kita tiek pacientų aprūpinti.

Muzikalių instrumentų, gramfonų, lietuviškų rekordų ir piano volelių krautuvės savininkas p. J. B. Ambrozaitis taip pat savo krautuvę Velykoms papildė naujaisiais rekordais ir voleliais ir kitais muzikos instrumentais.

SLA. Narys F. Vokietaitis pasistengė parūpinti Velykų šventėms puikių ir naujausių mados laikrodžių ir kitų visokių gražmenų. Ypatingai gražių moterims karolių parupino.

Fotografas R. Kičas po gaisrui puikiai atremontavo ir Velykų šventėms pagražino savo studiją.

SLA. narys A. Vikrikas, didžiausios ir svarios mėsinės savininkas, Velykų šventėms ir gi gerai prisiruošęs ir savo krautuvę puikiausiomis prekėmis užkrovęs laukia progos lietuviams patarnauti Reporteris.

PHILADELPHIA, PA.

Vietos ir apylinkės lietuvių labai susirupino Lietuvos išdirbiniais, nekurie jau paragavo lietuviškų saldinių ir kitų valgomų daiktų, net ir negali tą gardų skonį pamiršti, taip ir laišosi kad daugiau tų skanumynų gaut.

Pastangomis vietos veikėjų ir skatinimu Lietuvos Generalio Konsulo P. Žadeikio, rengiama didelis viešas susirinkimas 13 dieną balandžio, 1930 m., Lietuvių Muzikalėje Svetainėje, Allegheny Ave. ir Tilton St., Philadelphia, pradžia 8:30 val. popietį. Šiame susirinkime p. P. Žadeikis pats ypatingai duos platų pranešimą apie Lietuvos išdirbystę ir galimumą Amerikos lietuviams pasinaudoti Lietuvos išdirbiniais, Philadelphiajį iki šiam laikui nebuvo niekad tos rūšies bendro pasitarimo. Todel tikimasi, kad lietuvių visuomenė skaitlingai susirinks ir rimtai išklausys.

Be Lietuvos Gen. Konsulo, pasakys gražią kalbą Dr. D. Pilka iš Allentown, Pa. Na o kad pajavaint tokį didelį susirinkimą, tad „Dainos“ choras, po vadovystę p. J. Juriukonio, palinksms susirinkusius gražiomis lietuviškomis dainomis ir kitais muzikaliais pamarginimais.

Taip gi šiame susirinkime bus tarta rimtas žodis ir 500 metų jubilėjaus D. L. Kunigaikščio Vytauto minėjimui.

Vietos ekonominis klausimas bus svarstoma prekybininkų susirinkime, kuris įvyks Lietuvių Muzikalėje Svetainėje, tą pat dieną, 13 balandžio nuo 1:30 val. po pietų. Todel vietos ir apylinkės biznieriai, užinteresuoti Lietuvos prekyba, malonėkit laiku piburt ir pasinaudoti Lietuvos Generalio Konsulo pranešimu, nes tokia proga mums, pridelphiečiams, yra reta, tad skaitlingai susirinkime.

Kviečia ir rengia Liet. Muz. Namu Bendrovė ir D. L. K. Gedimino Klubas.

— Kas juokus daro su rytojais, tas negali tikėtis gero rytojaus.

Paieškojimas

Paieškau savo draugo Petro Utkaus, kuris paeina iš Upnių parapijos, Medinų kaimo. Apie jį žinantieji malonėkit pranešti sekančiu antrašu:

ANTANAS MOCKA,
14 Union St.,
INKERMAN, PA.

Dr. J. Landžius

(SEYMOUR)
51 Providence Street,
WORCESTER, MASS.
Val. 9-9 Tel. Park 4473

„AMERIKOS LIETUVIS“,
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

„AMERIKOS LIETUVIS“ yra savaitinis bepartysis Amerikos lietuvių laikraštis ir jame telpanti raštai yra visuomeniški. Jeigu norite teisingų žinių išgirsti kaip iš svarbiausių pasaulio įvykių, taip ir iš mokslo sričių — skaitykit Amerikos Lietuvį. Jo prenumerata metams \$1.50. Užsieny — Lietuvoje \$2.00.

NAUDOKITES PROGA!

„AMERIKOS LIETUVIO“ leidėjai nutarė duoti didelės dovanas tiems, kurie užsirašys Am. Lietuvį bėgy BALANDŽIO MĖN., 1930 m. ir drauge su \$1.50 savo prenumeratos prisųs keletą savo draugų adresų, gaus laikraštį metams ir galės pasirinkti vieną iš trijų žemiau pažymėtų knygų DOVANAI: kas užsirašys ant dviejų arba trijų metų, tas gaus su kiekviena prenumerata KNYGĄ DOVANAI.

1. BEN-HUR, istoriška apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Su paveikslais. 472 puslapiai. Kaina \$1.50. Ta knyga ant tiek populiariška, kad jos istoriškas vaizdas perstatomas kinematografuose.
2. GYVULIŲ PROTAS. Tą knygą parašė Dr. T. Zell. Sulietuvino Juozas Laukis. 112 puslapiai. Kaina \$1.25. Ji patartina įsigyti ir perskaityti kiekvienam lietuviui, kad arčiau susipažintų su gyvulių protu. O tas kaip tik interesanti išdėstyta šioje knygoje.
3. VADOVĖLIS ESPERANTO KALBOS. Sutašė Kazimieras Vidikauskas. 174 puslapiai. Kaina \$1.00. Esperanto yra Tarptautinė Kalba, kurią išmokus nesunku būtų susikalbėti lietuviui su kiniečiu, angliu su slavu ir abelnu su visu pasauliu. Ši knyga patartina įsigyti ir studijuoti kiekvienam ant žemės gyvenančiam.

LAIVŲ VARDAI

Yra būtina reikalingi gavimui pirmųjų ir antrųjų pilietybės popierių, kaip ir PERMITŲ-leidimų sugrįžti Amerikon. Laivų vardus gana greitai surandų žemiaus paduotais metais:

Iš Antverpen-New York 1906 iki 1915,
Iš Bremen-Baltimore 1912 iki 1915,
Iš Bremen-Philadelphia 1912 iki 1915,
Iš Glasgow-New York 1912 iki 1915,
Iš Libavos-New York 1907 iki 1915,
Iš Liverpool-New York 1906 iki 1915,
Iš Liverpool-Philadelphia 1906 iki 1915,
Iš Rotterdam-New York 1906 iki 1915,
Iš Southampton-New York 1906 iki 1915.
(Iš Bremen ir Hamburg-New York suradimas laivų vardų užtrunka kiek ilgiau).
Reikalaukite aplikacijų ir pridėkite 2 centų stampą, ir adresuokite:
P. Mikolainis,
188—190 Sands St., Brooklyn, N. Y.

Trumpa Kelionė

Lietuvon — tik 7 dienos, o ne 14. EUROPA, BREMEN ir COLUMBUS laivai kalba už save. Laivakortės Klaipėdon ir atgal \$181.00. Laivakortės Kaunan ir atgal \$203, \$211, \$219.

Laivakortės Klaipėdon \$107
Laivakortės Kaunan \$111.22,
\$113.72, \$118.72

War tax \$5; Head tax \$8.
Delei Pasų ir Permitų sugrįžimui tuojaus rašykite pridėdami 2 centų stampą ir adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
188—190 Sands St.,
BROOKLYN, N. Y.

Muzika, Muzika
MARGUTIS
JAU \$2

Nuo 15 balandžio (April) Margutis kaina metams \$2. Į Lietuvą \$3. Kurie neatsinaujinote prenumeratą už šiuos metus, skubėkite tą padaryti iki 15 bal. už \$1. Vėliau mokėsite \$2.
Margutis talpins daugiau dainų ir muzikos.
Kiekvienas, kas užsiprenumeruos Margutį ir prisųs \$2, gaus dovanų knygomis, arba gaidomis už \$5.
Kas užsiprenumeruos dviem metams, tam kainuos \$3, bet dovanų negaus.

Susipažinimui su Margučiu, prisiųskite už roc. stampą.
Margutį leidžia ir redaguoja komp. A. Vanagaitis.
Rašykite:
MARGUTIS,
3210 S. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Kaip Jūs Galite Išvengt
Blogumų Konstipacijos.

Yra pastebėtina kaip greitai Nuga-Tone nugalina net sunkiausius priepuolius konstipacijos už daugelį ligų ir negalių, tarp kurių yra menkėjantis apetitas, nevirškinimas, atsirgimai, galvos skaudėjimas, kvaituliai, inkstų ar puslės įdegimas, susilpnėjimas nervų ir muskulų sistemų, abel nas nusilpnėjimas, taip gi prastas miegas, jautimasis pavargusių ir sudribusių ir netekimas svarumo ir spėkų.

Nuga-Tone suteikė geresnę sveikatą tukstantiems žmonijai, kurie atgavo stiprumą, energiją, jėgą paėmę jį tik per trumpą laiką. Nuga-Tone taip gi suteikia poilsingą, atgaivinantį miegą ir smagumą ir linksmybę, kurie yra bendri gerai sveikatai. Jūs galite gauti Nuga-Tone kur tik vaistai yra parduvinėjami. Jeigu jusy parduavėjas neturėtų jų stak, paprašykite šį užsakyti jų del jūs iš savo džiaberio.

BIZNIERIAI GARSINKITES

5 Dienos Per Vandenyne
PER CHERBOURG'Ą — 6 DIENOS
PER BREMENĄ

Vaziuokite į ir iš

LIETUVOS

Siais naujais milžiniškais ekspresiniais laivais
BREMEN ir EUROPA

Mažiau Negu 8 Dienos į Lietuvą

Patogus ir tiesus susisiekimas su bile Europos šalimi. Taipgi reguliariai savaitiniai važinėjimai su garsia grupe pasažierių garlaivių.

Del sugrįžimo liudymų ir kitų informacijų atsiųskite savo vietinio agento arba

57 BROADWAY
NEW YORK

DIDELĖ EKSKURSIJA

I LIETUVĄ

Paminėti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto, 500 metų mirties sukaktuves, Lietuvos valdžia padarė su tvarkymus švesti šį didelį įvykį iškilmingai, spektakliais, parodomis visuose kaimuose ir miestuose.

Šia nepaprasta proga yra ne tik dalyvaut ir matyt tą viską, bet ir drauge pasisvečiuoti su savo giminėmis ir draugais.

KELIAUKITE POPULIARIU GARLAIVIU

S. S. "CLEVELAND"

KURS ISPLAUKS IS NEW YORKO, BIRŽ. 7, 1930
IS BOSTONO, BIRŽ. 8, 1930

Specialiai traukiniai iš Hamburgo iki Memel.

Oficiališka ekskursija, patvirtinta Lietuvių Agentų Dr-jos

Del informacijų kreipkitės prie bile agento nario

LIETUVIŲ LAIVŲ AGENTŲ ASOCIACIJOS
arba

HAMBURG - AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

1930 VYTAUTO DIDŽIOJO METAIS

Gegužės 24-ta Diena

LIKS PASAULIO LIETUVIŲ ISTORIJOJ.

Vietas geriausia užsisakyti dabar ir pas sekančius agentus:

J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
„VIENYBĖ“, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
J. VASILIAUSKAS, 814 Bank Street, Waterbury, Conn.
A. S. TREČIOKAS, 197 Adams Street, Newark, N. J.
J. SEKYS, 226 Park Street, Hartford, Conn.
„NAUJENOS“, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
A. VELECKIS, 502 South Avenue, Bridgeport, Conn.
P. BALTUTIS, 3327 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
„DIRVA“, 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
K. MAKAREVICIUS, 95 Liberty Street, Ansonia, Conn.
K. VAIŠNORA, Franklin Savings ir Trust Co., Pittsburgh, Pa.
J. J. URBUSO, 187 Oak Street, Lawrence, Mass.
F. MORIS, 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.
J. C. BOGDEN, 322 West Long Street, Du Bois, Pa.
J. ZOLP, 4559 S. Paulina Street, Chicago, Ill.
V. M. STULPINAS, 3255 South Halsted Street, Chicago, Ill.
A. VARAŠIUS, S. 12 ir Carson Street, Pittsburgh, Pa.
MISS J. RODIS (Raukytė), 50 Sterling St., Worcester, Mass.
K. KAZEMEKAS, 793-797 Bank St., Waterbury, Conn.
P. BARTKEVICIUS, 678 N. Main Street, Montello, Mass.
K. SIDABRAS, 875 Cambridge Street, Cambridge, Mass.
J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co.,
2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
„AMERIKOS LIETUVIO“ Agentura, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
MATAS BIEKSHA, SANDAROS AGENTUROS VEDEJAS,
373 Kensington Ave., Roseland, Chicago, Ill.
TARPININKO AGENTURA, ANTONY J. KUPSTIS,
332 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tą dieną šimtai Amerikos lietuvių vyksta didžiausia ir įdomiausia ekskursija paminėti lietuvių didžiojo karžygio 500 metų mirties sukaktuves. Plauks iš NEW YORKO tiesiai į Lietuvos uostą.

SKANDINAVIAN AMERICAN LINE
GARLAIVIU "OSCAR II"

Ekskursiją rengia AMERIKOS LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA.
Tos milžiniškos ekskursijos dalyvis buk ir Tamsta.